

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyilvántartási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 887.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, szeptember 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexércikk: A félbenmaradt Manchester.
- Emelik a fogyasztási adókat.
- Szőlőgazdák ügyei.
- Orvtámadás Nagylakon.
- A román parasztpárt — nem politikai.
- A színház új bérleti.
- Lukácsin László kútja.
- Primadonnák körül.
- A brádi motoros lángokban.
- Az íróiársaság elnökválsága.
- Változások az aradi törvényeséknél.
- Csekenics visszatér!
- Amiről beszélnek.
- Kriványné és Aradmegye.
- Angol vendég Aradon.
- Indrejka és Maró Gergely.
- Gabányi inszultációt vád alá helyezték.
- Egy elhalasztott szoborleplezés.
- Az élénkült politika.
- A véres ország.
- Az aggrázó kétszáz ezer koronája.
- Tárcs: Egy rózsaszál. Írta: Hevesi József.
- Csarnok: Az unoka. Írta: Szabóné-Nogáll J.

A félbenmaradt Manchester.

Arad, szeptember 24

A legideálisabb világváros az lenne, amely párosítani tudná Páris szórakozásait Debrecen puritán erkölcsével, Berlin komfortját a falvak életbiztonságával, London forgalmát a pormentes Semmering levegőjével. Világváros, a melyben nyüzsgőnének az idegenek s nem lennének zsebtolvajok, se kokottok; amely a gondolat sebességével bonyolítaná le az utcák közlekedését s mégse lennének

denne villamos elgázolások, se pedig kigyuladt kocsik; a melyben a tizenhatemeletes kőházak kacsingatnának egymásra, anélkül, hogy az élet ezerszagu gőze közöttük meghonosodnék. Vagy mennyivel kedvesebb lenne Velence, ha utcáit a halcsarnokok és a szárításra kiaggatott ruhák illata nem járná be!

Adonban a városépítő technika nem vitte ennyire. Még Amerikában se, ahol pedig egy várost építeni körülbelül annyit jelent, mint nálunk egy kétemeletes bérházat. A kertészet tudománya se tudja a rózsákat úgy keresztezni, hogy az által egy tövis nélkül való rózsza bimbózzék, s a világvárosoknak, ha világvárosok akarnak maradni, kénytelenek viselni a világvárosi sorsal járó kisebb és nagyobb kellemetlenségeket.

Talán a világvárosi hóbort bánt bennünket, hogy Aradnak ezeket a jóakaratu elmékedéseket szívébe ajánljuk? Dehogy. A több ízben fölfedezett és még ezután is újabb felfedezésre váró Balkán-államnak: Magyarországnak egy kis félszke vagyunk, a melyet nem keres fel az Eighth-klub és csak különös jóakarattal említi meg a Baedeker. Csupán egy álma volt: Gyár város akart lenni. Valaki azt a bolond nevet adta rá: *a magyar Manchester*. (Bizonyos, hogy az a valaki sohase látta Manchester.) A város komolyan vette ezt a nevezetet, mint Hány János, a ki anyiszor mondotta huszárnak magát, a mig végre is elhitte. Vagy mint az a rej-

télyes idegen, akiről az a hír terjedt el, hogy kiváló író: addig beszéltek arról, hogy milyen jeles író, a mig az idegen leült és megírta regényének — címét.

A cimig Arad is eljutott, sőt még tovább. Tagadhatatlan, hogy van néhány gyára, sőt azokat szaporítani igyekeznek. De amig az egyik oldalon majd elepedünk a gyáralapítási láztól, — mi történik a másik oldalon?

A közigazgatási nehézkedés, a vaskalaposság, és a finyas kényelmesség állanak a gyárak és ipartelepek elébe. Nemrég valamely Binge nevű német eljött Aradra, hogy vajgyárát alapítson. Ugy látszik, elhitték vele, hogy minden úgy megy, mint Németországban. A szerencsétlen vajporost azután az óvó-, elővigyázó-, biztonsági és egészségügyi intézkedések örve alatt annyi mindenféleivel zaklatták, hogy azok mellett nem volt türelme kibőjtölni az időt, a mig a gyára a rendes jövedelmezést eléri. Elment haza, a hol bajosan lesz a magyarországi gyáralapítási törekvések apostola. Más. Egy ipartelep kibővitette üzemét, ehhez iparvágányt is akart létesíteni. A hatósági fontoskodás és vaskalap olyan halom torlaszt emelt a vágány elébe, hogy a megépítése szinte csoda volt. Ujabb. Az aradi vaggongyárát esztendőnkön keresztül zaklatta a tanács azért, hogy füstmentestől alkalmazzon a kéményeire. Végigpróbáltak egy sor szabadalmat, különféle füstmentestől: hiába, még mindig maradt füst. Körülbelül ter-

Egy rózsaszál.

Írta: Hevesi József.

A verandán ültek, estalkonyatkor. Két meghitt barátó.
Kamilla volt az idősebb. Ha ugyan szabad ezt a szót az ő viruló fiatalágában használni. Teljes szépségében pompázó menyecske volt még, szemében a nyár parzselő tüze szikrázott. Csak most léphette át a tavasz bimbóévelt. Ude volt és kívánatos, mint egy fesledő pünkösdi rózsza.

Anna fiatalabbnak látszott. Szőke kis asszonyka volt, igen finom vonásokkal. Olyan gyöngéd, gömbölyded, kedves, vidám, akár egy kis madárka. Az arca végtelen bájos, izgalmas szépség. Csodás fehér teintjére az egészség hamvas pirja ömlött. Mozdulatai csupa kecs, supa kedvesség. Bujagazdag szőke haja mint egy arany korona illeszkedett a fejére, ajour blouse-ába égő piros rózsza volt tűzve.

Ez a két meghitt barátó nyári estalkonyatkor künn ült a verandán, melyet lilaszínű glyciniaiak remekül futottak be.

Anna hintaszékben ült, — vele szemben Kamilla egy nagy színes nádfauteuilben kényelmeskedett.

— De biztosítalak, édesem, hogy tévedsz... Ezt Anna mondta kissé erőltetett mosolygással és kissé izgatottan billegtetve szép japán legyezőjét.

Kamilla nem válaszolt mindjárt. Szinte észrevétlenül vonogatta a vállát.

— Hát jól van, tévedtem, végre is...
— Igenis tévedtél, kedvesem, a legártatlanabb flirt az egész. És ez sem az én ré szemről...

— Vagy úgy: flirt?
— Igen. Flirt. De ismétlem, hogy nem az én ré szemről. Végre is, nem tiltatom meg senkinek, hogy neki tessék, hogy irántam érdeklődjék, hogy figyelmével kitüntessen...

— Persze, hogy nem!... Ezt igazán nem tiltatom meg. De figyelmeztetek, édesem, hogy az az ugynevezett flirt játék nagyon veszedelmes. Minden családi dráma első fővonásának a címe: flirt.

— Családi dráma! Te mindjárt olyan súlyos szavakat használasz! Mondom, hogy ártatlan flirt az egész... Baranyay szereti a társaságomban lenni, szeret velem elmókászni, szeret velem táncolni, szeret velem zongorázni, szeret...

— Szóval szeret...
— De kérlek, Kamilla, te nagyon szigorú vagy! Csak nem bűnhátsz el minden férfi elől azért, hogy férjem van. Ezt még az uram sem kívánja.

— Eh, mit, a férfiak mind ostobák. Csak akkor jön meg az eszük, mikor már kész a baj... Sőt néha még akkor sem. Én a saját érdekedben figyelmeztetek, Annuskám, ne játszzál a tüzzel.

— De ismétlem, hogy —

— Ne játszzál a tüzzel... Te nem tartozol azok közé a léha asszonyok közé, akik kalandok után vágynak. Kissé izgat, kíváncsivá tesz, érdekel egy más férfinak az udvarlása — ezt megbiszem. Hiszen szép, fiatal, kívánatos asszony vagy. De vigyázz!... Vigyázz a családi boldogságodra. Egyetlen botlás... és vége egy egész élet boldogságának.

Anna hirtelen fölegyenesedett a hintaszékben és kissé izgatott hangon mondá:

— Botlás! Eh, csak nem hiszed tán, hogy erre képes volnék!...

Kamilla a kezével legyintett:

— Mit tudod te?... Azt mondják, hogy a női hüség nem egyéb, mint az — alkalmi hiánya! Kérlek, Annuskám, ne vidd magaszire azzal az emberrel. Egyszer az alkalmi kínálkozni talál és akkor... phü!

A szép menyecske egyet fujt... mintha hulló virágszirmokat fujt volna tova szép piros ajtairól.

Annát kissé bosszantotta ez a makacs leckéztetés. Kissé élesen jegyezte meg:

— Te úgy beszélsz, mintha tapasztalataid volnának!

— Igenis, szólt Kamilla kissé komolyan, tapasztalataiból beszélek.

— Ah, mondí Anna megiepetten — és te nekem erről nem szóltál seha!

— Nem volt velem mit dicsekednem!

— És... és... a... a... kaland-

mészertesnek látszott is ez; hiszen ha lenne már olyan tökéletes találmány, a mely a gyárak füstöt nyom nélkül magába falja, akkor azt bizonyára a fővárosok rég fölhasználták volna arra, hogy az ipartelek füstjétől megszabaduljanak. Talált-e végül a vaggongyár olyan füstémésztőt, a melybe a tanács megnyugodott, nem tudjuk. Csupán azt látjuk, hogy a vaggongyárnak még mindig van füstje, anélkül, hogy az valakiben kárt tenne. S ugyanilyen szempontból akarják az aradi szalmapiroggyárat is proskribálni — a bizonyos szag miatt. Hát ez a szag, a mikor megnyilatkozik, nem is kellemes. De bizonyos, hogy a szalmapiroggyáron kívül vannak más gyárak, a melyek kellemetlen büzt árasztanak, például a vegyészeti gyárak egész sora. De ahol azt akarják, hogy gyárak, munkások, fogyasztók legyenek, a forgalom növekedjék, ott megbékélnek ezzel.

Kiszakított példái ezek annak a fonák állapotnak, a mikor kézzel-lábbal gyárakat akarunk teremteni, s mihelyt a gyár megszületett és mozogni kezd, el akarjuk venni a kedvét az élettől. Csak hogy ezzel mást is elértünk. A kiknek ezt az eljárást módjukban van látni, szintén leteszik a gyáralapító hajlandóságot.

Hiszzen igazunk van nekünk abban, hogy nem szeretjük a füstöt és a rossz szagot. A hatóságnak is igaza van abban, hogy ő minden méltányosságon és minden érdeken keresztül is hatóság akar lenni, a mely ott lovagol át a paragrafusáival, a hol akar, de azt hisszük, a Manchestereket nem így alapították.

A vasutasok — az olasz szisztéma szerint — sztrájkot tudnak csinálni azaz, hogy a szabályzatokat az utolsó betűig pontosan betartják. Semmi egyebet nem kell nekik tenni, mint a nyomtatott utasításokhoz ragaszkodni, és megáll a forgalom. A hatóságoknak is, mihelyt az összes paragrafusok, rendeletek, elvi döntések és helyi szabályzatok minden pontját érvényesíteni akarják, megbénítják az

életet, s lehetetlenné teszik a természetes működést.

Tisztelt, reménybeli magyar Manchester: vagy akarunk mi egy idillikus, csöndes városkát teremteni a Marosparton, a melyet hermetice elzárunk a modern kor levegőtrontó intézményei elől és a melyben módot adunk a magas fensőbbeknek, hogy az ősi statutumok gondos betartásában gyönyörködtesse magát: vagy pedig akarunk egy ipari központot. Döntsük ezt el, mielőtt a nagy gyáripari akciónak valahol elejtett vörös fonálát újra fölvennők. +

Szőlősgazdák ügyei.

(Közgyűlés és elnökválasztás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete folyó hó 28 án, vasárnap délelőtt 11 órakor, Világoson, a „Mátyás király” szállodában közgyűlést tartott, amelynek legfontosabb tárgyát az üresedésben levő elnöki állásnak betöltése képezte. A közgyűlésen az egyesület tagjai elég szép számban jelentek meg, noha a szomszédos gyoroki és paulisi hegyközségek szintén aznap tartották közgyűléseiket. A közgyűlésről következő tudósításunk számol be:

Sebő Zoltán egyesületi alelnök, tekintettel arra, hogy alelnök társai közül egyik sincs jelen, az igazgató-választmány jelenlevő legidősebb tagját, Hruzek Bélát kérte fel a közgyűlés megnyitására.

Hruzek Béla üdvözölte a megjelenteket, s a gyűlést megnyitónak nyilvánítván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Buja Sándor és Aggvidy János tagokat kéri fel. Ezután indítványozza, hogy az alapszabályok módosítása helyett előbb az elnök választást tárgyalja le a közgyűlés.

A közgyűlés az indítványt elfogadva, közfelkiáltással, nagy lelkesedéssel Sebő Zoltánt választotta meg az egyesület elnökévé.

Sebő Zoltán erre elfoglalva az elnöki széket, köszönetet mond Hruzek Bélának a gyűlés eddigi vezetéséért és magának a közgyűlésnek azon osztatlan bizalomért, amelyvel őt elnökévé választotta.

Az elnökséget elfogadja, s ezen megtiszteltetést nem úgy tekinti, mint eddigi munkálkodásának az elismerését, hanem csakis mint buzdítást a jövőre nézve, hogy a szőlősgazdák érdekében még fokozottabb tevékenységet fejtsen ki. Egyben engedelmet kér, hogy működési programját a nagyváradi, borászati kongresszusra vonatkozó jelentéssel kapcsolatosan fejthesse ki.

Ezután tárgyalás alá került az egyesületi alapszabályok módosítása, amit azonban a közgyűlés csakis elvileg fogadhatott el, miután ahhoz, hogy ez határozattá emelkedhessék, legalább az összes tagok felének a jelenléte lett volna szükséges. Így tehát e tárgyban egy újabb közgyűlés összehívása lesz szükséges, amely azután tekintet nélkül a jelenlevők számára, határozatképes lesz.

A főbb módosítások, amiket az elnökség javaslatba hozott, a következők:

1. Az egyesület gazdasági éve a jövőben mindig július hó 1-én kezdődjék és június hó 30 án végződjék. 2. Ezzel kapcsolatosan az egyesület a jövőben ne február hóban, hanem szeptember hóban tartsa rendes évi közgyűlését. 3. Az alelnökök száma 4-ről 8-ra, a választmányi tagok száma pedig 50-ről 80-ra szállíttassék le. 4. Rendkívüli közgyűlést a jövőben az elnök saját hatáskörében is bármikor hívhasson össze a szükséghez képest. A választmányi gyűlések határozatképességéhez a jövőben nem 8, hanem csak 4 tagnak a jelenléte lesz szükséges.

Ezután az üresedésbe jött két igazgató-választmányi tagsági helynek a betöltése következett. E helyekre Török Árpádot és Buja Sándort egyhangulag választották meg.

Sebő Zoltán elnök a nagyváradi országos borászati kongresszus lefolyásáról, amelyen ő többet magával az egyesületet képviselte, jelentést tesz a közgyűlésnek s ezzel kapcsolatosan kifejti azon irányelveket, amelyek szerint az egyesület működését a jövőben vezetni és irányítani kívánja. Ezen irányelvek között nézete szerint legfontosabb az, hogy a szőlősgazdák és borkereskedők közös érdekeik megvédése céljából együttesen, egymást megértve küzdjenek, miután ellenkező esetben, a szétbuzás és ellenségeskedéssel, aminek sajnálatos

dod . . . izé, hogy is mondjam csak . . . komoly volt?

— Bizony a legkomolyabb következményei lehettek volna . . . egész életemre, ha —
— Nos, ha . . .

Kamilla egy pillanatig habozott. Látszott, hogy tusakodik önmagával. Végre megszólalt:

— Elmondom neked. Intő példa gyanánt mondom el. Okulásul. Figyelmeztetésül.

— Tudod, hogy mindig olyan hóborító, szeleverti leány voltam, akinek a sok regény egészen elcsavarta a fejét, meg a józan eszét. Anya nélkül nevelkedvén föl, az édes apám mindenben a kedvemben járt és felőle azt tehettem, amit akartam.

Persze, az én fiatal, bohó regényes leányeszemmel mindig képtelen kalandokon törtem a fejemet. Mindig a rendkívüli, a szokatlan, a merész dolgok izgattak. Nagy szerelmi szenvedélyekről álmodoztam. Juliáról vagy Baucis-ról. Nagy és izgalmas drámák hősnője szerettem volna lenni. Vagy legalább is úgy férjhez menni, hogy egy daliás levante megszöktessem.

Hála istennek, semmi ilyesféle nem történt meg velem. Az életben csak kivételek a nagy és izgalmas események. Általánosságban a józanág ül diadalt. Tudod, hogy egy előkelő, kedves, derék url ember szeretett belém, az én drága jó Sándorom. Nem volt sem Róméó, sem Pailemon . . . Megszeretett mély, igaz, őszinte érzéssel. Megvallotta nekem annak rendje és módja szerint, hogy szeret és én, mikor

szerelme jeléül egy égő piros rózsát adott át, úgy éreztem, hogy szavai visszhangra találtak a szívemben, hogy melegen érzek ez iránt a derék, szép férfiú iránt, hogy . . . hogy . . . egy szóval . . . hogy szeretem.

Elfelejtkeztem én a regényekről, drámákról, szenvedélyekről, izgalmakról, szöktetésről és leventékről. Megszerettem Sándort és a neje lettem.

Hát ez meglehetősen egyhangú minden napi történet volt. Hiszen te is igen jól is mered.

De nem tudod azt, hogy három évi nyugodt, boldog, feihőtlen házasságunk után fészünk szent nyugalmát nagy, nagy veszedelem fenyegette és nagyon kicsibe múlt, hogy össze ne omoljon egész életem boldogsága.

Azt hiszem a vérben kell lenni olyan gyűlékony, veszedelmes anyagoknak, melyek fölrobbannak bizonyos titkos varázserők hatása alatt.

Nem is lehet ez másképp: ezért intelek én is óva attól a rejtelmes erőttől, mely a fiirt álarca alatt gyújtogatja azt a bizonyos veszedelmes anyagot.

Nem lehet ez másképp: mert hogy magyarázhatnám meg magamnak máskülönben, hogy én, a ki annyira imádtam, imádom és — most már biztosan mondhatom — imádni is fogom az uramat, hogy én fiatal szerelmes asszony, képes voltam meghallgatni egy idegen férfiúnak a szerelmi vallomását, képes voltam kezében felejtetni a kezemet és lángoló vérem hervuló izgalmaiban nem tagadtam meg tőle egy — talájkát.

— No lám, ezt nem is tudtam! . . . szólt Anna szinte égő arccal . . .

— Ugy-e nem tudod? És tudod-e, hogy az én kerítóm is a fiirt volt! . . . Az az ártatlankezü fiirt, mely most téged tart a hatalmában. Egy idegen férfinak megtetszettem, éppen úgy, mint te, szeretett a társaságomban lenni, mint a te udvariód ma veled, szeretett velem táncolni, mint ő teveled és . . . és . . . egy szép napon, egy örült kábultságban meghallgattam az ő égő rimázkodását, hogy férjem távollétében fölkereshessen.

Azt hiszem ismét az én bolondos, leányos, regényes hajlamaim kerítették hatalmukba, a nagy drámai szenvedélyek, Julia, Lucretia, Nora és tudja a jó isten még kicsoda? . . .

Megengedtem neki, hogy fölkeressen és ő — föl is kerest. Ekkor édesem — a bukás szélén állottam.

Es elgondolni is rettenetes, milyen közel voltam akkor ahhoz, hogy elrontsam az egész életemet. Az ilyen bukást meglehet ugyan bocsáítani, de nem lehet soha többé jóvá tenni . . . Soha, soha többé!

Hozzám kegyes volt a sors. Még az utolsó pillanatban kegyes volt. Megmentett.

Igaz, az én Róméóm fölkeresett engem . . . arcán a szerelmem szent ihletével . . . kezében egy égő piros rózsával, melyet hódolattal nyújtott felem . . .

(Kamilla szuró pillantást vetett az utóbbi szavaknál Anna keblére, melyen szintén egy piros rózsza hervadozott.)

. . . Hát ez a rózsza . . . volt a megmentőm.

jelen a nagyvárad kongresszuson is mutatkoztak, nem fognak célt érni. Tehát a birtokosok és kereskedők közötti barátságos, jó viszony Istápolására különös gondot kíván fordítani.

Maga a nagyvárad kongresszus a borértékesítés terén mutatkozó mizériák megszüntetése érdekében egy országos borértékesítő szövetkezet, és a vidékenkénti hasonló szövetkezetek szervezését tartja a legégetőbb szükségnek, s erre a kormány figyelmét is felhívni kívánja.

Az agrár kölcsönök terhes voltának enyhítése érdekében pedig kívánja a kongresszus:

1. Az adóssok terhére létesített tartalék-alap megszüntetését, s a szőlőbirtokosoknak nyújtott kölcsönből a célból visszatartott 10 százaléknyi összegnek a kifizetését. 2. A felügyelet és ellenőrzésért fizetendő fél százalék törlesztését. 3. A törlesztési határidőnek egyszerű bejelentésre három hónappal való meghosszabbítását, természetesen ezen 3 óra és 5 százalékos kamat fizetésének kötelezettsége mellett.

Ezen kongresszusi határozatokat a közgyűlés vita tárgyává téve, némileg kibővíve szintén magáévá tette.

A vitában az elnökön kívül Bódi Bódog, Buja Sándor, Török Árpád és Valerián József vettek részt.

A közgyűlést mintegy 40 terítéki közebéd követte, amelyen Szabó Zoltán a világi vendégszerető házigazdákra, s ezek között első sorban Török Árpád kir. közjegyzőre és Valerián József szőlőbirtokosra, Török Árpád és Valerián József viszont Szabó Zoltánra, Buja Sándor pedig Ausztraiwell Géza dr.-ra mondtak pohárköszöntőket.

A gyűlésen Szabó Zoltán elnöklete alatt jelen voltak: Aggyölgyi János, Austerweil Géza dr., Besse Sándor, Bódi Bódog, Bódy József, Buja Sándor, Hruzek Béla, Kocz Benő, Kriván János, Mairovitz Márton, Molnár Jakab, Németh Károly, Rihmer János, Stéger Vendel, Dr. Szarka Sándor, Szilvassy Géza, Török Árpád, Török János, Várady Kálmán, Valerián József, Weisz Lajos, Kemény Szilárd titkár mint jegyzőkönyvvezető és még számosan.

Egyszerre, mint egy csodás varázslatra megvillant lelkemben az a szent pillanat, melyben Sándor az ő becsületes lelkének őszinte érzését előttem kitárta és remegő gyönyörűséggel nyújtotta át szerelmének első zálogát: egy szép piros rózsát. És most itt áll előttem egy másik ember, bűnös, tisztátalan, aljas célokkal, hogy megfertőzze legszentebb emlékeimet. És én olyan hitvány legyek, hogy megfedekezem arról az én derék, jó, becsületes férjemről, aki csupa gyöngédség és csupa szeretet, csupa jószág és csupa szív.

Egyszerre világosan láttam szándékomnak szörnyű aljasságát, láttam magamat nyomorultnak, hitványnak, akit csak egy lépés választ el a hínártól, a szennyfőtől, melybe egész életem tisztaságát akarom beletemetni. És erőt vettem magamon. Kikaptam a csábító Romeo kezéből a rózsát és az arcába vágtem.

Aztán berohantam belső szobámba és magamra zárva az ajtót, leborultam imazsálmolyomra és zokogva mondtam hálát a jó istennek, hogy erőt adott nekem és visszatartott a kísértéstől.

Anna mélyen hallgatott. Mintha gondolatokkal tépelődne.

Majd halk, remegő hangon kérdezte: — Is megmondhatnád nekem, ki volt az a te Romeod?

— Megmondhatom, édesem, sőt meg is kell mondanom. De előbb tépd le kebledről azt a piros rózsát. Mert hiszen — ugye neked is — Baranyay ur adta?!

Emelik a fogyasztási adókat.

A legujabb gazdasági vívmány.

(Adóemelés a birtokosok érdekében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

A *Budapesti Hírlap*, amely tulajdonképpen kormányparti lap és politikai kérdésekben első kézből szokta kapni információt, a kiegyezési kérdések előzetes tárgyalásáról írván, édeskés és joggal kimondhatjuk, kínos leleplezéseket közöl ama tervekről, amelyekkel az Ausztriával kötendő új gazdasági kiegyezés kapcsán foglalkozik a magyar kormány.

„A magyar kormány” — írja ma a B. H. — „követeli a szerződési formán kívül a fogyasztási adók elkülönítését.” Seb. „Az eddigi kiegyezések szerint a fogyasztási adókat a két államban egységes elvek szerint s egyenlő mértékkel kezelték. Ezt az állapotot *Wekerle* meg akarja szüntetni, talán nem annyira alkotmányjogi szempontból, mint inkább pénzügyi érdekből. A kormány a fogyasztási adók egy részének jelentékeny emelését tervezi — amint *Wekerle* legutóbbi expozéjában kifejtette, — hogy új jövedelmi forrásokat nyisson az államnak s hogy a fogyasztási adó alá eső tárgyak termelőit a *gazdaközönseget* több bevételhez juttassa.”

A B. H. tehát elárulja, hogy *Wekerle* mind a vívmányt rejtget az Ausztriával kötendő szerződés köpenyge alatt. Emancipálni kívánja a magyar állam adókövető jogát a fogyasztási adók tekintetében. Amde ezt az emancipációt a kormány nem azért szeretné, mert ezáltal a téren is nyilvánvalóvá lenne Magyarország önrendelkezési joga, hanem csak azért, hogy Ausztriától függetlenül fölemelhesse a fogyasztási adókat. *Wekerle* tehát az eresz alól nem a csurgó, de egyenest a hideg zuhany alá löki ama bizonyos osztrák járom alól felszabadított magyar fogyasztó közönseget. Ne neked, gazdasági függetlenség!

Még cifrább azonban az a magyarázat, a melyet ehhez a manipulációhoz fűz a B. H. őszinteséggel kijelentve, hogy a *gazdaközönseget*, tehát a *birtokosok és nagybirtokosok jövedelmeit fokozza*. Ne neked, szegény fogyasztó közönseget! Ne neked, demokratikus finánc-politika!

Nevezetes leleplezés a B. H. informatív közleményének következő részlete is:

„Ha a megegyezés után mind a két fél a vívmányoknak hosszú sorozatára hivatkozhatik, akkor a közvélemény s a két parlament is hozzájárul talán olyan megállapodásokhoz is, amelyeket egyedül, a maguk csupaszágában semmi esetre sem fogadna el. Ez az osztrák kormány taktikája, amely ellen a magyar kormánynak, mint a tárgyalás igen serény és könnyű folytatásából látjuk, aligha van kifogása.”

Magyarán szólva ez annyit jelent, hogy a magyar kormány most valószínűleg olyan *rossz kiegyezést* készül kötni Ausztriával, a melyeket maga is csak úgy mer majd jóváhagyás végett a parlament és a közvélemény elé vinni, ha előbb az egész kiegyezést felszallangozza egy esomó ugynevezett vívmánynyal.

Hogy milyenek lehetnek ezek a vívmányok, arról a fogyasztási adók emancipálásának vívmánya már eléggé tájékozathat bennünket. De hát itt hiába minden. A megegyezés — írja a B. H. — *alkalmasint létrejön a két kormány között*. A két kormány megegyezik, s az Ausztriától függetlenítendő fogyasztási adóprás hivatalni fogja a birtokososztályt és még jobban kifacsarja a szegény fogyasztó közönseget.

Ilyen kilátásaink vannak a közel jövőre. Gyönyörű kilátások.

A román parasztpárt — nem politizál.

(Csak gazdasági egyesülés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

A napokban a fővárosi és vidéki lapok hírt adtak egy román parasztpárt alapításáról, amely *Temesváron* tartja alakuló közgyűlését. Amint most velünk közlik, a szóban forgó szervezkedés nem politikai természetű, hanem egy nagy nemzetiségi jellegű gazdasági és munkásszervezetet akar létrehozni, amelynek *Budapest* lenne székhelye. A főhívás, melyet a temesvári gyűlésen kibocsátottak azt mondja, hogy a románoknak nem szabad beérniük a politikai harcokkal, hanem gazdasági téren is szervekedniük kell, mert amit eddig tettek, az nem elég. Ezért *Temesváron* szeptember 30-án szervezkedő gyűlést tartanak, amelyre a mezőgazdasági és ipari munkásokat meghívja a szervezőbizottság.

A gyűlés hivatalos programja a következő:

1. Megnyitó beszéd. Tartja *Craciunel J.* János a budapesti román iparosok egyesületének elnöke.

2. Ad hoc elnök és jegyzőválasztás.

3. A gazdasági szervezet szükségessége. Tartja *Bureau Döme* a „*Poporul Roman*” szerkesztője és kiadója.

4. A földművesek társulása. Előadó *Patlaub* Uros nagylaki földbirtokos.

5. Az iparosok társulása. Előadó *Ponta* Péter.

6. Az iparosok és földművesek egyesületének alapszabályai; előadó *Ovada C. Vazul* az „*Agricola*” román bank igazgatója.

7. A szövetkezet megalakulásának kimondása.

8. Indítványok.

Amint ebből látszik, bizonyos, hogy a román földművesek és iparosok tömörülésétől van szó, amely bevallottan gazdasági célokat tűzött ki magának. Hogy mi módon akarja a célokat elérni még nem biztos, de nem lehetetlen, hogy később politikai téren is érvényesíteni akarja majd befolyását.

A színház új bérlői.

(Az A. B. C. rendszer sikere. — A bérlők névsora. — Az első heti műsor.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

Ami *Leszkaynak* és *Zilahinak* nem sikerült, a hármasszori rendszer meghonosítása szinte nem is várt sikert hozott *Szendrei Mihálynak*. Az A. B. C. bérlőt teljes mértékben bevált: már most, a szezon kezdete előtt alig van ki nem bérelt páholy az egész színházban. Mindössze hét páholy van még gazdátlanul, de az előjelek után ítélve, a színház kapunyitásáig aligha marad napi eladásra egy-kettő. Ami a legörvendetesebb ebben a tényben, az az elegáns és nem elegáns napok közötti megkülönböztetésnek a vége. A színházjáró közönseget ezentúl nem jut abba a helyzetbe, hogy a művészet pártolását is klikkszellemben üzze, ami mindenestre haladást jelent társadalmi téren.

Eddig a következő bérlők nevét jegyezte fel a színházi iroda:

Vásárhelyi Lászlóné (két napra), özv. Inkey Emilné, Sármezey Ákos (két napra), Fixek István, Vajda Zsigmond, Steiner Vilmos, Dr. Vajda István, Fribeisz Miklós, Kristyóri János, Kövér Márton, Wadovszky Gusztáv, Dr. Tolnay János, Földes Kelemen, Lusztig Armin, Baross Ferenc dr., Dr. Mitler Izidor, Verzár Gyuláné, Tenner Lajos, Steiner Jakab, Meyer Pálné, Szeldner Rudi, Szeldner Barnát, Fábrián László.

Blaskovich Erneszt, Kosinsky Viktor, Tiszti Lajos, Vass Gusztáv, Schauer Gábor, Dóra Jenő, Szalay Antal, Dr. Heltz Nándor, Vetssey János, özv. Hauser Károlyné, Löbl Gyula, Ráthy Viktor, Neumann Herman, Löffler Jakab, Herman Gyula, Lukács Gyula (két napra), Kincrig János (két napra), Bross Zsigmond (két napra), Báró Solymossy Lajos, Neuman Dániel, Dr. Izokutcz László, Neuman Alfréd, Jakabffy Dezső, Dr. Lakatos Izó, Schauer Ádám, Végh Aurelián (két napra), Eses Ármin, Dr. Paretz Gyula, Dr. Lukácsy Lajos, Basch Simon, Andrénny Károly (két napra), Istítóris Kálmán, Báró Bánhidy Antal (három napra), Jakabffy Zoltán (két napra), Purgly János (három napra), Rozsnyay Kálmán, özv. Petrovsky Károlyné, Kovács József, Blönyi Béla, Pollák Vilmos, Tomka Gyula, Dr. Steinhardt Mór, Fetter Géza, Knéffel Lajos, Avarffy Géza, Knuthy Géza, Fabián Lajos, dr. Posgay Lajos, Konez József, Weisz Márk, Nagy Lajos Eldig tehát 88 páholy lett bérelve a, b, c. előadásokra.

Támplásszékek: Sommer Nándor, Moróczy Dénes, Prihradny Elek, dr. Hüller Mór, Nagy Farkasné, özv. Darvasné, Vágnér Ágoston (két helyre), Rosenfeld Jenő, Péterffy Antal, Braun Gusztáv, Nagy Lajos (három napra), Somló Ármin dr., Kovács Jenő, Groszmann Alfréd dr., Groszmann Emil dr., Sántay Béla, Tabakovics György dr., Sántay Lajos, Koch Dániel, Topán Sándor (két napra), Sági Henrik, Tenner László (három napra), Herz Andor dr., Imets Illés, Ncht Viktor, Rosenfeld Jenő, Klein József és neje, Kovács László, Jancsovics Ferenc és neje, Polgár György, Lászlai Ottó, Vidor Sándor, Eck József.

A színházi iroda a még bérelni akarókat, valamint a bérlőket ezton is kéri, hogy jegyeiket szeptember 30-ig váltsák ki, hogy a torlódás okozta kellemetlenségek elkerülhetők legyenek.

A kapunyitás után következő hétre már összeállította Szendrei a műsort, mely a következő:

Vasárnap 80-án d. u. Ludas Matyi mérzékelt helyarával, este megnyitó előadás: A) Gül Baba, hétfőn B) Ko'dus gróf, kedd C) Nap hőse újdonság, szerda A) Nap hőse, csütörtök B) Bajazzók opera, péntek C) Traviata, szombat A) Aranylakodalom, vasárnap B) Aranylakodalom.

Orvtámadás Nagylakon.

(Leültt tisztelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Nagylak község közbiztonsági állapotára szomorú fényt vet az alábbi eset. Tegnapelőtt éjszaka véres orvtámadást intéztek Nagylakon Csikós Nagy József, a hazai biztosító társaság szegedi ügynökségének igazgatója ellen, aki most súlyosan beteg fekszik lakásán.

Csikós Nagy Józsefnek hivatalos teendői voltak Nagylakon. Az igazgató egyik rokonánál, Dudás Béla kir. eljárásbírónál szállott meg. Este nyolc óra után Csikós elment hazulról, hogy egyik ismerősét meglátogassa. Tíz óra után egyedül ballagott hazafelé, kezében kis lámpást vitt. Észrevette, hogy a háta mögött kullog valaki. Megállt, hogy bevárja az illetőt. Amikor mellé ért, az arcába világitott a hatalmas termetű alaknak és szóba elegyedett vele:

— Ugy-e, már megint esik.

— Az ám, — felelte amaz komoran.

— Jó volna, ha elállna az eső.

A komor idegen erre nem felelt, hanem az igazgató háta mögött megállt. Csikós Nagy József ekkor előre sietett és egy mellékutcán befordult. Egyszerre csak futást hallott a háta mögött és a következő percben hátulról valaki egy ólmosvégi nádvesszővel az arcát és a fejét erősen megütötte. A direktort előntötte a vér és a földre bukott. Segítségért kezdett kiáltani,

amire az orvtámadó elfutott. Hosszu ideig felelt így Csikós, de senki sem jött feléje. Összeszedte minden erejét és a legközelebbi házhoz vánszorgott, amelynek az ablakán zörgött. A házból kijött Dukai István, bevitte a sebesültet és ápolás alá vette, reggel pedig Dudáshoz kísérte.

A nagylaki büntető eljárásbíró kihallgatta Csikós Nagy Józsefet, aki támadóját nem ismeri és soha nem látta életében. Kijelentette Csikós, hogy a merénylő nem akarta kirabolni, mert az ütések után nyomban elfutott.

A csendőrség a nyomozást azonnal megkezdte. Elfogtak egy embert, aki a maga ártatlanságát igazolta, de egyben a tettes nyomára vezetett. Umutatása alapján a csendőrség letartóztatta Denkovics András fiatal mészáros segédet, aki eleintén tagadott. A gazdája eskü alatti is kész volt bizonyítani, hogy segédje ott-hon aludt. A csendőrség megállapította, hogy nem aludt odahaza, hogy előző nap más ruhát viselt, mint amit az ágyánál találtak. Ruháját megtalálták egy harmadik szomszéd góréjában. A ruha csupa víz és sár volt, vérnyomok is voltak rajta. A mészáros legényt letartóztatták. A legény aztán beismerte, hogy ő ültette le az igazgatót, de rablási szándék nélkül.

— Hát miért tette? — kérdezték tőle a csendőrségen.

— Ittas voltam kérem.

A szegedi kir. ügyészség indítványt tett a vizsgálati fogság főtartása végéig, amit a vizsgálóbíró el is rendelt.

Csikós Nagy Józsefet haza vitték és a lakásán ápolják. Az orvosok megállapították, hogy gyöngébb természetű agyrázkódást szenvedett.

Lukaciu László kútja.

Egy szent szélhámosság.

A magyarosító csuda.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 24.

Nagykárolyból írjak: Fallussy Árpád, Szatmármegye új főispánja most folytatja körutját vármegyéjében. Eljutott Lacfaluba is, amelynek Lukaciu László, a hírhedt oiah agitátor a plébános. Nagy ünneppel fogadták és a plébános a főispán tiszteletére hatalmas traktamentumot csapott. Késő délutánig folyt a pezsgő, amikor végre felállt a főispán:

— Főtisztelendő ur, eddig mulattunk, most ismerkedjünk.

Főlkerekedett az egész társaság. A pápa lakásával szemben két ház is állott, amelynek a homlokára ez volt ráírva: Elemi népiskola. Az egyik rozoga, kopott, öreg épület, amely a románoké volt, a másik vadonat új, még ablakokat sem raktak bele. A román pap, akinek már a fejébe szállt a pezsgő, gunyos mosolygással rámutatott erre:

— Az új állami iskola... Ebbe sem jár mai gyerek!

A főispán megállt és ránézett a papra:

— Kedves tisztelendő ur, azt hiszi? — mondta nyugodt hangon. Lehet, hogy igaza van, nem tudom. Arról azonban biztosítom, hogyha ebben az iskolában nem lesz gyerek, Lacfalun nem lesz többé bucsu...

Lucaciu László elfehéredett, de már válaszolni nem ért rá a fenyegetésre, mert a főispán sarkon fordult, kocsiba ült és elhajtattott. A román papnak azonban éppen elegendő volt az, amit hallott. A lacfalusi bucsuk az egész románság között ismeretesek.

A pápa udvarán van egy kut, amelynek tükörében tavasszal és ősszel megjelenik a Szűz Mária képe s erre a csodára ezer és ezer

ember érkezik a faluba. Mikor az említett nevezetes tünemény megcsik, a legtöbbjét vallásos örjögés fogja el. A férfiak leszakítják az óraláncukat, az asszonyok a fülönfüggőiket, gyűrűk, aranyok egymásután röpülnek a kutba, ádozatként a Szent Szűz képének, amelyik pedig a fizikában jártas pap ügyessége segítségével jelenik meg a kutban, melynek a vize is csak ujjnyi mély, mert ebben a mélységben érclap van benne, hogy megakadályozza a kutba dobott ékszereknek a fenékgig jutását. Évenként nyolc-tíz ezer forint értékű ékszert jut a kutba s ez ugyanennyi forint évi jövedelmet jelent a derék lelkiatyának. Így érthető, mi volt Falussy fenyegetésének a háttere s a szatmári főispán sem csodálkozott különösképpen, amikor harmadnapra bizalmas mosolygással megjelent nála a pápa fivére:

— Méltóságos uram, — mondta — *less ám gyerek az iskolában. Annyi, amennyit csak parancsolni méltóztatik...*

A lacfalusi csodakut magyarosít...

Az aggszűz kétszáz ezer koronája.

(Megtámadott végrendelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Nem kis szenzációja van Lippának. Egy körülbelül kétszáz ezer koronát kitevő örökségről van szó, amely nagy vagyon a törvényes örökösök mellőzésével egy teljesen idegen embernek jutott osztályrészül. A szenzációs ügyről, amelybe a büntetőhatóságok is be fognak avatkozni, tudósítunk a következőket jelenti:

Mayer Antónia 86 éves lippai aggszűz mintegy husz éven át nővérével együtt lakott Lippán. A vagyonos és tekintélyes rokonsággal bíró két nő közös háztartást vezetett és e célra külön házat béreltek. Három évvel ezelőtt meghalt Mayer Antónia nővére és a magára maradt nő ekkor Molnár Gyula lippai kereskedő hívására annak házába költözött és a házbelleikkel nemsokára közös háztartásba lépett.

Ez év január havában a vén leány meghalt és mint rokonai állítják, körülbelül kétszáz ezer korona vagyon maradt utána. Molnár, akinek lakásán Mayer Antónia meghalt, a temetés után felmutatott egy szabályszerűen készített és a törvény minden kellékével ellátott végrendeletet, amelyben Mayer Antónia általános örökösévé Molnár Gyulát tette meg.

Rokonait a végrendelet értelmében még életében kielégítette. A rokonok, többek között Bottlik Gyula dr. fehértemplomi kir. közjegyző és Tölgyessy Ferenc seimecoányai fővámeillenőr természetesen a nagy vagyonnak ilyenképeni felosztásával nem voltak megelegedve és követelték jogukat. Az agg nő — mondják — ép észszel nem tehetett végrendeletet, mert aggsági elme gyöngeségben szenvedett oly anynyira, hogy például a tíz koronás bankjegyet a száz koronástól sem tudta megkülönböztetni és már évek óta nem volt beszámítható. A hagyatéka kétszáz ezer koronát tesz és javarésze takarékpénztárban volt elhelyezve. Szerintük csakis *kényszer hatása alatt* jöhetett létre az őket kizáró végrendelet.

Molnár Gyula családja, amint Molnár állítja, a legnagyobb szeretettel vette körül és gondozta az agg matrónát, aki hálából tette meg őt örökösévé. Mindössze *hatvanezer* koronát tett ki az elhalt vagyona csak és ezt az összeget ő a takarékpénztárakból már fel is vette. Az ingóságokon kívül mintegy 1700 korona készpénzt is találtak az elhunyt lakásán, amely értékeket a rokonok egymás között felosztották.

Mint értesülünk, *Bottlik Gyula dr.* és *Tölgyessy Ferenc* megindították az eljárást annak megállapítása végett, hogy a végrendelet létrejötte körül nem-e forog fenn büntetendő cselekmény? Lippán nagy érdeklődéssel néznek az érdekes pör fejleményei elé.

Primadonnák körül.

(Intrikák és szerződések. — A fekete Kürü. — Fedák és a rendőrkapitány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

Alig kezdődött a szezon, máris nyakig vannak a budapesti színházak a primadonna heccekben és ha így folytatódik, olyan érdekes színházi szezon lesz az idén, amilyen régen volt *Halton Mária*, a osodanagymama, szerződést szeg; *Pálmay Ilka*, az aranyos Ilus, aki annak idején fájó szívvél vándorolt ki ebből az országból, most ugyancsak fájó szívvél visszakivándorozik; *Fedák Sárinak* a rendőrséggel van baja; *Kürü Klára* — megfogya bír, de törve nem! — hazaérkezik; hát kell e ennél több színházi szenzáció egy hétre? Halton helyett *Pálmayt* hozzák, *Pálmay* miatt *Komlóssy Emma* haragszik, *Komlóssy* helyett *Petráss Sárin* játszatják, *Petráss Sári* ellen *Csatár Jankát* játsza ki az isteni Zsazsa, az isteni Zsaszának „kifelé áll a szekere rudja” a Király-színházból, a Király-színház szerződött már *Harmat Ionát* és szerződött fogja hamarosan *Kornát Bertát*, *Kornait Turcsányi Olgával* tartja sakkban a Magyar Színház... és így tovább; egyik láncszem a másikba fonódik és nincsen sehose vége.

Es mialatt így dulsak a primadonna-háborúságok, csöndben és titokban hazaérkezett *Kürü Klára*. Klárika nagyon megváltozott egy félév alatt. A legnagyobb változást ő maga jelentette be eképpen:

— Nézzenek meg és amuljanak el! ... Ti zenőt kilóval megfogytam! ... Másfél évvel ez előtt 77 kilót nyomtam és ma ruhástól, cipóstól, mindenestül — csakumpak! — 62 kiló vagyok!

Es boldogan forgolódott a tükör előtt és büszkén mutogatta a karcuságát.

De nem ez az egész változás Klárikán. Van még egyéb is. Így például az, hogy a haja most koromfekete; tavaly pedig még lencsöke volt. És a kedve jobb, a nevetése vidámabb, az ambíciója nagyobb, mint volt bármikor is. Idei fellépésére pedig csak november 18-án kerül a sor, akkor lesz a Királyi Színházban *Bakonyi Károly* és *Kacsóh Pongrác* új daljátékának, a *Ráócsáknak* a bemutatója.

Ha már a primadonna soron járunk, hát nézzünk be egy percre az isteni Zsaszához is. Ez a hét se mult el anélkül, hogy valami ne történt volna. Most egy parázs keblematlensége volt a rendőrséggel és Sarolta kisasszony kész a királyig instancsiázni, csak hogy elégtételt kapjon ezért az ügyért. Az „ügy” pedig a következő:

Valamelyik este *S. kapitány* volt az inspekción rendőrtisztviselő a Király Színházban. Este pontosan be is állított a színházhoz és egyenesen a színpadra ment. Ott megállt a kulisszák mögött és nézte az előadást. Egyszerre csak megszólalt:

— Ejnye, de érdekes ez a döntő küzdelem.

— Micsoda küzdelem? — kérdezte *Mérei Adolf*, a rendező, aki ott állott a háta mögött.

— Hát nem látja? *Fedák Sári* birkózik *Offenbach*kal és végre is lefekteti!

A rendező nevetett, mások is nevettek, akik ott állottak; csak *Julia*, a Zsazsa komornája szólt közbe haragosan:

— Kapitány ur, ne tessék így nyilatkozni a kisasszonyomról!

A kapitány megfordult és rászólt a kotnyeles komornára:

— Magát, lelkem, nem kérdeztem; magához,

lelkem, nem szívtam; maga, lelkem, fogja be a száját! ...

Ezzel az ügy el lett volna intézve; de mégis folytatása lett a dooznak, mert az isteni Sára nem hagyta annyiba az esetet. Sőt: másnap paradéba csapta magát és ment, azaz: automebilozott egyenesen *Boda Dezső* főkapitányhoz. A főkapitány udvariasan fogadta és megkérdezte, hogy már most ő mit tege-n S kapitánynya?

— *Ladi som elens fog elmet!* — javasolta *Fedák Sári*.

— Fegyelmet?

— Igen, azt! Mert a kapitány kötelessége inspicálni és nem kritizálni!

A főkapitány nagyot nevetett és ezzel a nevetéssel a maga részéről is befejezte az ügyet. A Zsazsa pedig most a miniszterhez, sőt: a királyhoz kezű audienciára!

Az íróársaság elnökválsága.

(Az irodalmi pályázatok bírálói.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

A Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztályának tegnapi ülése nagy érdeklődés mellett, a tagok szép számának jelenlétében folyt le. Az érdeklődést az elnökségben beállott változások, valamint az irodalmi pályázatok ügye kelteték fel.

Tiszt Lajos alelnök vezette az ülést, s megnyitójában buzdító szavakat intézett a szakosztályhoz, amelynek szerepe az volna, hogy Arad irodalmi életének mozgatója legyen. Megemlékezett azután arról, hogy *Szöllősi István*, a szakosztály kiváló alelnöke tisztéről lemondott. Az elnök felolvastatta lemondó levelét, melyben *Szöllősi* másnemű nagy elfoglaltságára hivatkozik. A szakosztály a lemondás miatt egyértelmű sajnálkozásának adott kifejezést s elismeréssel adózott az alelnöknek érdemes munkálkodásáért. Elhatározta a szakosztály, hogy felkéri *Szöllősit*, hogy állását a januári tisztújításig tartsa meg.

A megüresedett elnöki szék betöltése lett volna soron. A választást a januári közgyűlésig halasztották, felkérve *Tiszt Lajos* elnöki alelnököt, hogy addig vezesse az ügyeket.

Ezután *Losonczy Zoltán* titkár terjesztette elő jelentését az irodalmi pályázatok eredményéről. A pályázatok egyrésze rendkívüli számú eredménnyel végződött, amennyiben az egész estét betöltő szindarabra (a legjobbnak szerzője: *Szendrey Mihály* szingazgató ötszáz koronával díjazza) harmincegy pályamű érkezett be. A pályamunkák közül az idejében beérkezett harminckettőnek címét már közölték a lapok, kettő elkésve érkezett. Ez utóbbiak közül az „Isten keze” címűt (jeligéje Pro patria et culture), mely a lejáratl napon este érkezett az aradi postára, pályázatra bocsátotta a szakosztály, a másikat, melynek címe „Keserű mézeshetek” (jeligéje: Két szlv egy kunyhó) s amelyet napokkal később tettek postára, visszautasította. Tanulmány négy, csevegés egy érkezett be szabályszerű időben a másik két pályázatra.

A szindarabok bírálatára kiküldettek: *Farkas Ferenc*, *Kintzig-Kopár Ferenc*, *Losonczy Zoltán*, *Mohos Ágoston*, *Somogyi Gyula dr.*, *Szöllősi Zsigmond dr.*, *Tiszt Lajos*, *Zima Tibor* rendes tagok, kik mellé csatlakozik még *Szendrey Mihály* szingazgató.

A tanulmányokat és a csevegést egy bizottság bírálja, melynek tagjai: *Szöllősi István*, *Kaszab Géza*, *Bajthay Mihály* rendes tagok.

A szakosztály elhatározta, hogy a Csiky-*emléktábla* leleplezésére küldöttséget meneszt *Tiszt Lajos* alelnök vezetésével. Eddig bejelen-

tették csatlakozásukat: *Hunyár Algernon*, *Kocsán János*, *Kaszab Géza*, *Losonczy Zoltán*, *Mohos Ágoston*, *Somogyi Gyula dr.*, *Zima Tibor*. Ott lesz a tagok közül *Osécsi Imre*, aki az ünnepi beszédet tartja s *Farkas Ferenc*, kinek ódáját szava ják. A szakosztály koszorúját *Tiszt Lajos* teszi le.

Jelen voltak az ülésen: *Tiszt Lajos* alelnök, *Ditrichszel Bernátné*, *Bajthay Mihály*, *Farkas Ferenc*, *Hunyár Algernon*, *Kaszab Géza*, *Kintzig Kopár Ferenc*, *Kocsán János* (Kisjendő), *Kohányi Róbert*, *Losonczy Zoltán* titkár, *Mohos Ágoston*, *Somogyi Gyula dr.*, *Zima Tibor*.

Indrejka és Maró Gergely.

(A Tribuna sajtópör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 24.

A nagyvárad esküdtbíróóság előtt rendkívül érdekes sajtópör tárgyalása folyt le tegnapelőtt. *Indrejka* *Abrahám* aradi román tanító került a vádlottak padjára nemzetiségi izgalmas vétségével vádolva. Az Aradon megjelenő *Tribuna* című lapba ugyanis két cikket írt a vádlott, amelyeket a nagyvárad ügyészség inkriminált. A cikkek, amelyeket már egy ízben ismertettünk, a *Tisza István* gróf és *Bánffy Dezső* báró politikáját kritizálják élesen. Az egyik voltaképpen fordítás, a bécsi *Die Woche* című folyóiratban megjelent: „Egy utazás Bécsbe” című cikk fordítása megfelelő kommentárral kísérve. A másik cikknek a címe: „A hadsereg egysége.” Mindkét közleményben azt bizonyítja a vádlott, hogy a magyarok kulturája szacsoyabb fokon áll, mint az „elnyomott” románoké.

A cikkért előbb a *Tribuna* felelős szerkesztője, *Bocu Szever*, majd *Indrejka* *Abrahám* vállalta el a felelősséget. Többszöri halasztás után végre meg lehetett tartani a tárgyalást a sajtópörben. Az esküdtbíróóság elnöke *Csulyok Béla* volt, ítélő bírák: *Vámosy Mihály* és *Korn Alajos dr.* A vádat *Gáthy Bálint* kir. ügyész képviselte, míg a védelmet *Faragó Sándor dr.* vállalta el.

Mindenekelőtt a vádlottat hallgatták ki. *Indrejka* *Abrahám* kijelentette, hogy neki nem volt szándékában a magyarok ellen izgatni, sőt ellenkezőleg, ő a magyar román barátság híve. Nem érzí magát bűnösnek, mert nem követett el bűncselekményt.

Felolvasták ezután a cikkek inkriminált passzusait, továbbá az összes iratokat. Mint-hogy egyéb bizonyításra nem volt szükség, az ügyész indítványára két főkérdést adtak fel az esküdteknek a két cikkre vonatkozólag.

Délután *Gáthy Bálint* terjesztette elő vádlóindítványát. Kifejtette, hogy az államraison kívánja azt, hogy az ilyen izgató cikkek büntetlenül ne maradjanak. Kéri a vádlott bűnösségének kimondását. Ezután *Faragó Sándor* hosszú védő beszédében jogi érvekkel bizonyított, hogy a vádlott bűnössége nem állapítható meg, mert a cikkben nem foglaltatnak olyan kitételek, melyek nemzetiségi izgatásra engednek következtetni.

A replikák után meglepő jelenet következett. A vádlott: *Indrejka* *Abrahám* tartott tüzes védőbeszédet. Elmondta, hogy ő csak egyetlen paragrafust ismer: az erkölcsi paragrafust. Erre hivatkozva ismételtén kijelentheti, hogy legjobb lelkiismerettel, minden izgatási szándék nélkül írta az inkriminált cikkeket. Nagy derűtség közben a hírhedt *Maró Gergelyre* hivatkozott, aki negyvennyolcas honvéd, de most, minthogy karddal nem szolgálhatja többé hazáját, tollat fogott és naptárában védelmére kelet az elnyomottaknak. *Maró Gergely* cikkeinek

Impressziója alatt írta meg közleményeit, amelyekkel épen a magyar-román barátságot akarta szolgálni.

Az esküdtek mindkét kérdésben bűnösnek mondták ki a vádlottat, amire a bíróság *hét havi államfogházra és négysszáz korona pénzbüntetésre* ítélte Iudrejka Abrahamot.

Az ítélet ellen a védő semmisségi panaszszal élt.

Angol vendég Aradon.

Uj gyáralapítási tervek.

Shrubsole W. H. eszméi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24

Érdekes vendége van ma este óta Aradnak. Az angol-magyar barátság és szelvényes viszony egyik legteljesebb utörője: Shrubsole W. H. több napl tartózkodásra Aradra érkezett, hogy *Bisztriczky* József és bájos neje vendégszerető házában kipihenje a Magyarországra indult angol turisták vezetésével járt fáradalmait.

A közel nyolcvan éves, sudár természetével és ősz szakállával impozáns megjelenésű angol előkelőség évek óta a legmelegebben érez Magyarországot és a magyar nemzet iránt. Angliában gyűléseken, klubokban és a sajtóban behatóan ismertette hazánk természeti szépségeit, kiaknázatlan kincsait és a magyar faj nemes, előkelő tulajdonait.

A *Polytechnic Touring Association* egyesületben, mely huszezer tagot számlál, a Magyarországról tartott előlvasása után mindjárt *háromszáz* jelentkeztek egy hazánkban teendő kirándulásra, de ő magas korára való tekintettel csak kisebb társaság vezetésére vállalkozhatott. Ez a társaság a múlt évben Magyarországra is érkezett és miután megtekintette a Csorbai tavat, a Magas Tátrát, a dobsinai jégbarlangot, a vörösvágási opálbányákat, Kassát és a máramarosmezei sóbányákat, a legnagyobb elragadtatásnak adtak kifejezést hazánk természeti szépségeiről és ama szeretetteljes fogadtatásról, melyben mindenütt részesültek. Az angol turisták, a kik már a Spitzbergáktól a Magalhães-szorosig és a Calaisi-csatornától San-Franciskóig bejárták a világot, nem győzték eléggé dicsérni azokat a természeti szépségeket, melyekben hazánk bővelkedik. El is határozták, hogy látogatásaikat megismélik és hazájukban is minden barátjuknak melegen ajánlani fogják Magyarországot fölkeresését.

Munkatársunk ma *Bisztriczky* Józsefné szül. *Osutak* Médi urnő lekötözésén szíves tolmácsolás mellett hosszabb beszélgetést folytatott Shrubsole urral, melynek érdekesebb részét az alábbiakban közöljük:

— Pihenni jöttem ide kedves aradi barátaim körébe. Három heti szakadatlan utazás bizony nagyon kifárasztott. De szívesen jöttem — immár hatodszor — az önök Isten-áldott szép országába, mert *kimondhatatlanul szeretem a magyarokat*. Bizonyítja ezt a házamban kifejtett agitációs tevékenységen kívül az a tény, hogy ma, öreg napjaimban *szorgalmasan tanulom a magyar nyelvet*. Ha egy honfitársuk, természetesen a szép nők is — tette hozzá mosolyogva — Londonba jönnek, első dolguk, és azt örömmel jegyzem meg, engem fölkeresni és törekvésekben támogatásomat kérni. Ezt persze sohasem tagadom meg, mert jól esik a nekem annyira szimpatikus magyaroknak szolgálatokat tehetni. Volt földmívelésügyi miniszterükkel, *György* Endrével is londoni szaktudósítói korában szíves baráti viszonyt tartottam fenn, szintugy *György* Iloná-

val, az Angliában férjhez ment lelkes magyar rónóval.

— Mondanom sem kell — folytatta Shrubsole nyilatkozatát, — hogy a Magyarországra rándult angol társaság a legnagyobb örömet és élvezetet talált az itt látottakban és időszakonként a huszezer tagot számláló egyesület kisebb nagyobb csoportjai föl fogják keresni ezt a gyönyörű országot. Az ilyen kirándulások természetesen nemcsak arra alkalmasak, hogy a két nemzet közötti baráti viszonyt erősítsék, hanem *rohoni kötelezettségeket és kereskedelmi összeköttetéseket is teremtsenek*.

Most különben — mondotta azután az öreg ur — érdekes gyáralapítási tervvel foglalkozom. Van egy gazdag oroszországi barátom, aki, minthogy én nem vagyok szakember, szívesen támogatna egy Aradon felállítandó *textil-gyár* létesítésében. A multkoriban különben itt volt a *northinghami* expolgármester, aki az én biztatásomra egy *csipkegyárat* akar létesíteni Magyarországon. Magas életkorára való tekintettel azonban a fiát fogja megbízni a terv keresztülvitelére, aki e célból a jövő év tavaszán Magyarországra fog jönni. Tavaly *kamarn gyárat* akartam építeni Aradon, meg is néztem a *Mittelmann-féle* gyárhelyiséget, de nem találtam alkalmasnak. Még a mult évben érintkezésbe léptem *Institóris* Kálmán polgármesterrel egy *működőgyár* ügyében, de ez a terv egyelőre fennakadt.

— Honnan jött ezuttal Aradra, sir — kérdezte munkatársunk.

— Salgótarjánban voltam. Résztvettem egy táncmulatságon, amelyen — bár még sohasem cselekedtem — csárdást táncoltam.

Ezzel néhány, Aradot illető bók után a beszélgetés véget ért.

Ilyen kiváló és őnzetlen magyarbarátok, aminő Shrubsole W. H., értékes agitációjukkal nagyobb lendületet adnak a nálunk még csak bölcöskörát élő idegenforgalomnak, mint a vastkos könyvek egész halmaza. Ezért hálával kell megemlékezni az Aradon időző előkelő angol működéséről, amely hazánkra nézve nemcsak megbecsülhetetlen erkölcsi, hanem tetemes anyagi vagyonosodást is eredményez.

Változások az aradi törvényszéknél.

Két uj ítélőtáblai bíró.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Az aradi kir. törvényszék és a kerületéhez tartozó járásbíróságok bírói karában érdekes eseményeknek és változásoknak néznek elébe, a melyekről, mint körülbelől befejezett tényekről beszélnek s azok rövid idő alatt meg fognak jelenni a hivatalos lapban.

Az egyik esemény, hogy a törvényszék két régi bíráját, *Köller* Jánost és *Bittó* Józsefet mai állásukban való meghagyással, kir. ítélőtáblai bíróvá fogják kinevezni. — Mindketten főtárgyalási elnökei a törvényszéknek. *Köller* János hosszú idő óta tagja az aradi törvényszék bírói karának, több éven át avatott vizsgálóbíró volt, legutóbb pedig az egyik büntetőtanács elnöke. Nemcsak kartársai között, de az aradi társadalomban is általánosan kedvelt ember. *Bittó* Józsefet nemrég helyezték a borosjenői kir. járásbíróság éléről az aradi törvényszékhez, ahol szintén büntetőtanács elnök. Nagy szorgalmu, rendszerető bíró, a kinek előléptetése szintén rokonszenvenvel találkozik.

Az aradi kir. járásbírósnál *Kálmán*

Ferenc dr. aljárásbíró járásbíróvá fog előlépni, s mint ilyen, továbbra is az aradi járásbírósnál marad.

Mostanában kerül betöltésre a *radnai* kir. járásbírósnál, *Embey* Gyula nyugalmomba vonulásával megüresedett vezető járásbírói állás is. A nagyszámu pályázók közül a kinevezésre négynek vannak komoly kilátásai. Ezek: ifj. *Kocsán* János kisjenői, *Haty* Adolf aradi, *Polgár* Béla radnai aljárásbírók, *Szöllösy* Jenő dr. kolozsvári alügyész.

Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy *Schartner* Sándor dr., kir. törvényszéki bíró gyöngékedésére való tekintettel hosszabb szabadságra ment; a polgári felebbezési tanácsban *Szalay* Béla dr. helyettesíti.

Kriványné és Aradmegye.

(Egy biztosítási kötvény sorsa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Ide stova nyolc esztendeje már, hogy *Krivány* János Aradvármegye közönségét egy millió koronán felüli összeg erejéig megkárosította, elsikkasztván a reá bízott gyámpénztári összegeket. *Krivány* már néhány hónap mulva leölti a reá szabott büntetést és kiszabadul a fegyházból. A közönség nagy része azonban még most is gyanakodik, hogy nem tette-e biztos helyre a nagystílű sikkasztó a pénzt, hogy azzal kiszabadulása után ismét úri módra élhessen.

Ebben az irányban hosszú ideig folyt a nyomozás és különösen *Krivány* feleségét kísérték figyelemmel. A gyanura főleg az adott okot, hogy a sikkasztó nagyon szerette gyermekait és hogy ezekről talán ilyen módon igyekezett gondoskodni.

Az ez irányban folytatott vizsgálatnak azonban nem volt eredménye, sőt a későbbi fejlemények meg is cáfolták ezt a feltévést. *Kriványné* ugyanis férjének elfogatása után csakhamar megindította *Krivány* ellen a válpört és a bíróság el is választotta az asszonyt bűnös férjétől.

De sekan voltak, akik még ennek a ténynek komolyságában sem hittek és az a hír keringelt, hogy a válás csak porhintés a világ szemébe.

Am, hogy mennyire komoly volt a válás, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy *Kriványné* gyermekei nevét megváltoztatta és hogy újból — ezuttal már harmadszor — férjhez ment *Hate* József baranyabácsi mészáros-mesterhez. De házasságával nem szüntek meg anyagi gondjai. Helyzete nem lehet valami messés. Ezt leginkább igazolja az a kérvény, a melyet *Kriványné* a közelmúltban ügyvédje, *Kertész* Miksa dr. útján Arad vármegye közönségéhez benyújtott.

A kérvényben elbádja *Kriványné*, hogy férje *Erzsébet* nevű gyermeküket a *Gizella*-Egyletnél 9000 koronára biztosította. *Krivány* elfogatása után a biztosítási díjakat mintegy két évig ő fizette tovább, abban a reményben, hogy a folyamatba tett igényperben a bíróság a biztosítási kötvényt kiskoru leányának, mint kedvezményezettnek oda fogja ítélni. A törvényszék azonban a *Kuria* által is helyben hagyott ítéletében a kötvényt más kötvényekkel együtt nem a kiskoruaknak, hanem a *vármegye közönségének* ítélte oda, mert nyilvánvalónak látszott, hogy a befizetett díjak az elsikkasztott pénzből valók.

Ilyképen *Kriványné* a szigorú jog szerint a *Gizella* kötvényre elvesztette jogosultságát,

jöllehet arra a saját pénzéből 2000 koronát fizetett.

Azt kérte tehát, hogy a vármegye méltányosságból fizesse neki vissza az általa befizetett 2000 koronát, mert szorult anyagi helyzetben van és ebből az összegből akarja leányait iskoláztatni.

A kérvény fölött nemrégiben határozott Aradvármegye, még pedig kedvezően. Ugyanis méltányosságból helyt adott a kérelemnek, de azzal a megszorítással, hogy a 2000 koronát csak a kötvény esedékessége idején, 1912-ben fogja kiadni.

Kriványné, aki nehezen várja, hogy megkapja pénzét, most ügyvédje, Kertész Miksa dr. útján érintkezésbe lépett a Gizella Egyesülettel, aziránt, hogy az intézet már most fizesse ki a pénzt, természetesen a kamatok levonásával. Ha ez sikerül, akkor Krivány volt felelősége egyideig megszabadul az anyagi gondoktól.

Egy elhalasztott szoborleleplezés.

(Kl a hibás?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 24.

Az első alkotmányos miniszterelnök szobrát még Wekerle első miniszterelnöksége idején megrendelte a kormány Zala György szobrásznál. A kitűnő művész el is készült alkotásával, melyről beavatottak azt állítják, hogy a főváros legszebb szoborműve. Az Andrássy szobor lesz tudvalevőleg a pesti oldal első lovas szobra. (A várban már van kettő: Savoyai Jenő, a zentai hőse és Szent István.)

A szobor főalakja ércebe öntve már egy esztendeje, hogy ott áll az országház előtt. A talapzatra kerülő két dombormű is kész és úgy volt, hogy a szobrot már ez év június 6-án, a koronázás évfordulóján leleplezik. Akkor elhalasztották azzal a megokolással, hogy majd az őszre összeülő parlament, miután rendezte az ország dolgait, rendezze a leleplezési ünnepségeket. Szó volt arról is, hogy Andrássy Gyula gróf nagy érdemeinek két uralkodó is fog hódolattal adózni: *királyunk és a német császár*. Andrássy volt ugyanis az, aki a berlini kongresszust összehívatta, a hármasszövetséget megkötötte s a német birodalom feje méltán kell, hogy elismerje a nagy magyar államférfi érdemeit.

A kormány meghívta ő felségét a leleplezés új terminusára, október közepére. Szőgyény László berlini nagykövetünket pedig megbízta, puhatolódzék, vajjon Vilmos császárnak alkalmas-e ez az időpont? Sem Bécsből, sem Berlinből nem kaptak kielégítő választ. És megérté volt az, amire az illetékes körök legkevésbé számítottak, hogy a leleplezésnél egyetlen fejedelmi személyiség sem vett volna részt. Állítólag ez az oka a leleplezés elhalasztásának. Más forrásból eredő híradások azonban a hadügyminisztériumot okozzák a leleplezés elhalasztásáért.

Oktoberre tervezték ugyanis a szobrának leleplezését, amelyet azonban az ács- és kőművesiparosok között kitört válság lehetetlenné tett. A szobrot körülvevő nagy deszkabódét nem tudják eltávolítani, mert az erős vasrúzakkal felszerelt építményt csakis szakmunkások bonthatják el, nehogy szoborban, vagy talpazatában bontás közben valami hiba történjék. Hasonlóképpen szakmunkásokra volna szükség a szobor talpazata körül lerakandó lépcsőzet elkészítéséhez. A szoborbizottság a munkálatok elvégzésére a hadügyminisztériumtól kért katonai segítséget, mert a szerződött vállalkozók

a kitört sztrájk következtében elvállalt kötelezettségnek nem tudnak megfelelni.

A hadügyminisztérium a kért segítséget megtagadta és csakis arra volt hajlandó, hogy szükség esetén a rend fenntartására vezényel ki katonai erőt. Ez a nem várt állásfoglalás a szobor leleplezését bizonytalan időre eltolta, mert az épület lebontásához, a hátralevő szobrászati munkák elvégzéséhez és a szobor leleplezésével járó nagyszabású díszítőmunkák végrehajtásához több, mint hat hétre volna szükség. A leleplezést ilyenformán novemberre kellene kitűzni, amit a bizottság minden áron el akar kerülni. Valószínű tehát, hogy a leleplezést a jövő tavaszra halasztják.

A véres ország.

Éhségstrájk a börtönökben.

(Kivégzett forradalmárok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 24.

Stolypin orosz miniszterelnök félhivatalos sajtóirodája útján megcáfoltatja azt, hogy ő egy német ujság tudósítójának azt a kijelentést tette volna, hogy a fekete banda terrorizmusa alkalmas lesz a béke helyreállítására. De ha meg is cáfolja, ez nem sokat változtat a dolgon, mert ha nem az ő hozzájárulásával végzi ez a banda aljas munkáját, annál csunyább az ő szerepe, hogy a miniszterelnöki székben ily körülmények között is megmarad. A pogromokon kívül még egy másik terrorizmus is működik most a reakció oldalán. Tudniillik a hatóságok sorra üldözik azokat a volt dumaképviselőket, kik a viborgi manifesztumot aláírták. A legkülönbébb ürügygel vonják őket felelősségre és a legsúlyosabb büntetéseket rójják ki rájuk.

A cár e hó 28-án szándékozik visszatérni Peterhofba, de valószínűleg ez a terv is meg fog hiúsulni, mint annyi más. A cári kastély körül rettentő óvintézkedéseket tesznek, hogy a merénylőket távol tartsák, de a cár aligha fog megbizni ezekben, annál kevésbé, mert a merénylőknek többször sikerült már hozzájutatniok halálos ítéletüket.

Mai távirataink:

Varsó, szeptember 24. Lodzból a jekaterinenburgi ezred egy egész századát szállították Varsóba, a melyet az ottani haditörvényszék zendülés miatt életfogytiglani kényszermunkára ítélt.

Varsó, szeptember 24. A Varsó közelében fekvő mokotovi fogházban 300 politikai fogoly vonakodik táplálékot magához venni. A foglyok jobb bánásmódot és ellátást, továbbá az ismerősökkel való érintkezésre vonatkozó szabályzat megváltoztatását követelik.

Moszkva, szeptember 24. Ot fiatal ember szeptember 20-ikán forradalmi célokra négyszáz rubelt rabolt egy moszkvai áruraatárból, de menekülés közben elfogták őket. Másnap ítélezett felettük a moszkvai rögtönítélő bíróság. Négy ifjura halálos ítéletet mondtak és egyet életfogytiglani kényszermunkára ítélték. A halálos ítéleteket szeptember 22-én hajnali három órakor hajtották végre. Az egyik elítélt, a tizenkilenc éves Morosov, papot hivatott és megáldozott. Azután kérte a papot, hogy közölje anyjával halálhírét és mondja meg neki, hogy tapasztalatlanságában idősebb elvtársai for-

radalmi tevékenységre csábították. Tá-molyogva ment a kivégzés helyére és ott elájult. A hóhér nem törődve ezzel, az eszméletlen állapotban levő fiatal embernek a nyakára illesztette a kötelet és kivégezte.

A másik három elítélt bátran halt meg. Utolsó szavaik voltak: „Éljen a forradalom!”

Néhány órával a kivégzés után Morosov törődött, öreg atyja megjelent a moszkvai városkapitánynál. Elmondta, hogy Jaroslavból, ahol kishivatalnok, jött Moszkvába, s kérte a kapitányt, bocsássa szabadon fiát, akinek elfogatásáról a lapokból értesült. A városkapitány megmondta az öreg embernek, hogy fia már nincs az élők közt, mire az apa szívszélhűdéstől érve összeesett és meghalt.

Bécs, szeptember 24. Odesszából jelentik: Az „Orosz népszövetség” néven ismert reakcionárius párt tagjai a keresztény vallású Gradovsky diákok fényes nappal lelőtték, egy öreg zsidót pedig kegyetlenül bántalmaztak.

Gabányi inzultálóit vád alá helyezték.

(Izgató aradmegyei lelkészek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Az április havi választási mozgalmak nagy izgatottságban tartották a világosi választókerület román lakosságát. A román nemzeti párt jelöltje Pop C. István dr. volt, míg a kis számu magyarság Gabányi Miklós függetlenségi jelölt zászlója alá sorakozott.

Már akkor is bizonyos volt, hogy a választásból a román jelölt kerül ki győztesen, de ezért Gabányi pártja nem mondott le a reményről, hanem teljes erejével agítált jelöltje mellett. Ezt a románság nagy ellenszenvvel nézte és mindent megkísérelt, hogy Gabányi Miklóst kiűldözze a kerületből.

Az eset, amelyről szó van, április 23-án történt Kovaszinon. Gabányi Miklós kortos útjában ezen a napon érkezett Világosról Kovaszinra. A kocsi a község piacra érve, Gabányi kis számu hívei előtt megakart tartani programbeszédét. Ez azonban nem sikerült neki. A fellázított lakosság ugyanis botokkal felfegyverkezve vonult fel a piacra és fenyegetésével visszavonulásra kényszerítette Gabányit és pártját. A dühös tömeget még időközben odaérkezett csendőrség sem tudta féken tartani.

Az ügyben másnap vizsgálat indult meg, amelynek eredményeképen az aradi ügyészség Küre János gör. kel. lelkész és 18 társa ellen hatóság elleni izgatás miatt vádiratot adott.

Ma foglalkozott az ügygel az aradi törvényszék vádpancsa Nagy József einökléte alatt. Minthogy a vizsgálat adataiból bizonyítást nyert, hogy az eset főrészei Küre János és társai voltak, a vádpancsa úgy Küre-t, mint társait vád alá helyezte.

Vád alá helyező határozatot hozott a tanács Argyalán Petru földmives és Vikolessku János kurucsi gör. kel. lelkész ellen is, akik szintén a választási mozgalmak idején követtek el izgatást. Az előbbi hatóság elleni, az utóbbit pedig a magyarság elleni izgatásért helyezték vád alá.

Mindekét ügyben valószínűleg a jövő hó végén lesz a tárgyalás.

Az élénkülő politika.

Huszmillió költséget.

(A kiegyezési tárgyalások.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 24.

Maholnap véget ér a parlamenti szünet. A képviselőház nemsokára megkezdi a munkát s a miniszteriumok kebelében megtesznek minden előkészületet arra, hogy értékes törvényjavaslatokkal lépeshessenek az országgyűlés színe elé.

A költségvetés.

Ezek között természetesen elsősorban áll a költségvetés, a melylyel az ország pénzügyi helyzetét a normális helyzetbe akarják teregni és amelylyel a kormányha nem is részleteiben, de legalább főbb vonásaiban be akarja mutatni munkatervét. A kabinet, — legalább a felhivatalos hiradások így mondják, — nagy reformok létesítésén fáradozik; nagyobb mértékben akarja megerősíteni gazdasági életünket, mert ez vezet gazdasági önállóságunkhoz; terjeszteni és erősíteni akarja a nemzeti kulturát, mert ki akarja építeni a nemzeti államot s végül meg akarja javítani a közigazgatást minden ágában. Ehhez a sok tervhez természetesen nagy summák szükségesek. Az egyes tárcák igényei ilyenképen a maximumra emelkedtek — sok millióról van szó. Nagy államférfiu elővigyázatra van itt szükség, hogy fentartsa az egyensúlyt a bevételek és kiadások között. Mentől erősebb a gazdasági és financiális önállóságra való törekvés, annál sürgősebben kell gondoskodni az állami hitel izmosodásáról is.

A minisztertanács — mint már jelentettük — ismételten tárgyalta a költségvetést, de tanácskozásait még nem fejezte be, hanem ezen a héten fejezik be. Anyait azonban máris sikerült megtudnunk, hogy az *összszükségletek meghaladják a husz milliót*, amelyre a bevételekben sikerült teljes fedezetet biztosítani.

A költségvetési törvényjavaslat letárgyalása után az visszakerül végleges meg szerkesztés végett a pénzügyminiszteriumba s — mint halljuk — a miniszterelnök az október 10-iki ülésen terjeszti a Ház elé.

Az ujonclétszám emelése.

Budapestről táviratozzák: A honvédtüzérség aktuálissá vált kérdéséről egy újságíró megkérdezte a képviselőház védőbizottságának elnökét, *Bakonyi* Samu dr.-t, aki a következőképp nyilatkozott:

— Az ujonclétszám emelése *meglehető dolog*. Meglehető azért, mert az átmenetijellegű kibontakozásnak főfeltétele, hogy *katonai követeléseket egyik fél sem támaszthat*.

Majd így folytatta:

— Amikor *Tisza* István gróf, a volt miniszterelnök a honvédtüzérséget enunciaálta, azt kellett hinnünk, hogy ez a szervezeti reform a honvédhadosztályokhoz beosztott közös hadseregbeli tüzérezredeknek a honvédséghez való áthelyezésével fog megtörténni. Ilyen módon természetesen osztatlan üdvözlőné mindenki a honvédtüzérséget. Nem szabad azonban katonai szempontból szemet hunyni annak a szükséglete előtt, hogy tüzérségünket feltétlenül reorganizálni kell, míg ez új ütegeknek felállítása és az ezzel járó létszám szaporulat nélkül teljesen lehetetlen. És ha ez a kikerülhetetlen reorganizáció most a

honvédség keretében terveztetik, az nemzeti szempontból minden esetre előnyömulást jelent. Egyfelől lehetetlen feladnunk azt a reményreget, hogy az önálló magyar hadsereg mégis a honvédségből, mint kész nemzeti hadseregből fog kifejlődni és így a honvédségnek tüzérséggel való kiegészítése már most, a katonai kérdéseknek u. n. kikapcsolása idején, az önálló magyar hadsereg felé egy nem kicsinyelhető lépést jelen.

A kiegyezési tárgyalások.

A magyar és osztrák szakbizottságok ma délelőtt ismét értekezletre gyűltek egybe a miniszterelnöki palotában. Az értekezleten *Szterényi* államtitkár elnökölt.

Az osztrák kiküldöttek ma délután visszautaznak Bécsbe. A tárgyalásokat felváltva Budapesten és Bécsben fogják tartani. Legközelebb a magyarok mennek Bécsbe tárgyalni.

A szakbizottságok eme tárgyalásai előreláthatólag el fognak húzódni az év végéig. A kiegyezési kérdések anyaga ugyanis oly nagy és sokféle, hogy annak tárgyalása hónapokat vesz igénybe.

Wekerle miniszterelnök állítólag utasította a magyar delegátusokat, hogy a szakbizottsági tárgyalásokon ne tartsanak hosszú beszédeket. Erre az utasításra azért volt szükség, mert az első bécsi szakbizottsági konferencián két magyar delegált másfélórás felszólalásban tette meg észrevételeit.

Ami magát a kiegyezést illeti, politikai körökben hire jár, hogy a tárgyalások most már *sikerrel biztatnak*. Nagyobb differenciák a vámkérdésben és a jegybank dolgában vannak. Remélik azonban, hogy *Wekerle* és *Beck*nek eme kérdésekben is sikerül majd olyan megoldási módozatot találni, mely a monarchia mindkét állam érdekeinek megfelel.

A Budapesti Tudósító jelenti: A kiegyezési kérdések megbeszélésére kiküldött magyar és osztrák szakbizottságok *Szterényi* József államtitkár elnöklésével ma délelőtt folytatták tanácskozásukat. A megbeszélés az egész mai napot igénybe vette.

A brádi motoros lángokban.

(Pánik egy vonaton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 24.

Az Aradról ma délután Brád felé robogó gyorsmotoron nagy tűzveszedelem pusztított. A benzín eddig ismeretlen okokból meggyulladt és lángokba borította a motorkonyhát. Szerencsére, a motorvezető megőrizte lélekjelenlétét és elhárította az utasokról a veszedelmet, akiknek az ijedtségen kívül egyéb bajuk nem történt. A tüzről alábbi tudósításunk szól:

Ma délután fél hat óra tájban az Aradról Brád felé robogó gyorsmotoron, Zimánd-Uifalu és Ujszentanna között meggyulladt a benzín. *Permoser* József motorvezető és a melléje rendelt fűtő mindent megkíséreltek a tűz eloltására, ez azonban nem sikerült, mert a lángok csakhamar átterjedtek a motorkonyhára és nagyobb veszedelemmel fenyegették a motort. *Permoser* akkor, hogy elejét vegye a bajnak, kikapcsolta a motorvezetőket és társával együtt leugrott a motorosról, mert fenmaradásuk már lehetetlen volt.

A motoros azonban a vezeték kikapcsolása után nem állt meg, hanem önsúlyánál fogva to-

vább haladt, de már sokkal lassabban. Az utasok egyideig nem vettek észre semmit csak amikor meglátsult a motoros menete, látták meg a lángokat és természetesen nagy pánik tört ki a motoroson. Többen le akartak ugrani és már fel is szakították az ajtókat, amikor a motoros a 6 os számú őrház elé ért, ahol meg is állt. Az utasok ekkor kiugráltak a kocsiából és átszálltak a gyorsmotor elhaladására várakozó 178. számú vonatra, amely szintén Brád felé tartott.

A tüzet az őrháznál nagynehezen sikerült eloltani, de a gépkocsi ekkor már teljesen leégett, csupán a vasváza maradt meg. Hogy hogyan keletkezett a tűz, azt a megindított vizsgálat fogja kideríteni. Az utasok épen menekültek ugyan a veszedelemből, de *Permoser* motoros az ugrás következtében oldalbordáján kisebb sérülést szenvedett, a fűtő pedig a bal karján sebesült meg.

Csekonics visszajön!

(Rendesték az adósságait.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 24.

Abban a körben, a hová békés polgári emberek csak tisztes távolból és hébe-korba láthatnak be egy futó pillanatra, szokatlan izgalmat kelt *Csekonics* Gyula grófnak, *Csekonics* Endre gróf v. b. t. t. fiának állítólagos eltűnése. Milliós adósságokról beszélnek, amelyek rendezését a fiatal és nagykedveltségnek örvendő mágnás édesapja, aki Magyarország egyik leggazdagabb főura s legelső adófizetője, állítólag nem akarta vállalni.

Ezideig senkinek sem sikerült kellően bevilágítani *Csekonics* Gyula gróf eltűnésének misztikumába. Csupa tapogatózás volt minden, ami megíródott, spékelve némi rosszakarattal s így a publikum és a család szempontjából egyaránt fontos volt világosságot deríteni ebbe a kényes ügybe. A fiatal mágnás uzsoraafférje most végre befejeződött. Az apa, *Csekonics* Endre gróf megbánta, hogy ennyire hagyta fejlődni a dolgokat és megbizta az ügyvédjét, hogy rendezze az adósságokat. A rendezés meg is történt s csupán *Engler* Rudolf bécsi pénzügynökkel szemben merült föl olyan differencia, amelyet nem sikerült kiegyenlíteni.

Az ügyek rendezése után, ma a család a következő sürgőnyt küldte *Csekonics* Gyula gróf után:

„Minden elintézve. Gyere azonnal! Eltűnésed félraértik.”

Csekonics Gyula gróf tegnap délelőtt föl szólította a budapesti *Csekonics*-palotát és azt üzente édes atyjának, hogy *kedden délelőtt Budapestre* érkezik.

A fiatal gróf adósságai összesen egymillió háromszáz ezer és néhány koronát tettek ki. Ezek a sürgős és azonnal esedékes adósságok voltak. Ezenkívül vannak váltói, nem uzsora-soknál, hanem tisztességes bankoknál, amelyek azonban még nem esedékesek.

A kifizetett vagyonból Budapestre allig jutott egy negyedmillió; a többi bécsi uzsorások és pénzügyökök kezébe került. A tárgyalások során az összes bécsi hitelezőket két ügyvéd képviselte. Ők kötötték meg az egyezséget a *Csekonics*-familia jogtanácsosával.

A most már rendezett uzsora ügyre teljes fényt vett a fiatal gróf alábbi levele, amelyet egyik barátjához intézett:

Kedves barátom! Meggondolatlanság volt apát felugratni Ischlbe, de igazán csak az utolsó percben ébredtem annak tudatára, hogy az adott körülmények között felesleges lett volna izgatni a találkozással s üzletszerűen el-

intézni az én ügyemet. Nem arról van szó, hogy mit beszélnek, hanem az, hogy mi az igazság abból, a mit beszélnek.

A régebbi dologról, abból az időből, a mikor Párisban jártam, tudok; az összeg korántsem nagy. Azt hiszem, a B. féle váltókkal együtt hatszázezer korona. A kis táncosnők dolga bolondság. Ugyan, ugyan! Az a koncertum, amely értékesítette az S. féle váltókat, szívesen fogad minden ajánlatot. Az egész összeg nem haladja meg a háromszázezer koronát. A többi én magam rendezem.

Lóverseny- és kártyaadósságom nincs. Másban rendeztem mindent. Kérek, ezt a két dolgot rendezzék és rendben van minden.

Innen Spitalba utazom. Igazán csak azért utazom, hogy ne kelljen nagyon sokat beszélnem erről a dologról.

Távíratot vagy levelet oda várok tőled.

Barátod: Gyula.

S ezzel és az adósságok rendezésével vége a komédiának.

TANÜGY.

(—) Kereskedelmi szaktanfolyamok. Az *Aradi Kereskedők Köre* mint az előző években, szaktanfolyamokat rendez, hogy a kereskedelmi alkalmazottak és az ifjabb kereskedők módot találjanak a pályájukon szükséges hasznos ismeretek elsajátítására. A kereskedelmi tanfolyam október 14-én kezdődik meg és öt hónapon át tart. Tárgyai lesznek: a kereskedelmi könyvvitel, kereskedelmi ismeretek, kereskedelmi számtan, magyar fogalmazás és levelezés. Az előadások részint vasárnap délelőtt, részint egy két estén át fognak megtartatni. A kör közmívelődési osztálya az idén is úgy szólván ingyenessé teszi a szaktanfolyamot, a mennyiben a hallgatóktól a kiadások részbeni fedezésére az egész tanfolyam idejére 8 korona díjat szed. A tanfolyamon csak az *Aradi Kereskedők Köre* tagjai vehetnek részt; olyan jelentkezők, a kik nem a kereskedelmi pályán működnek, a félévi pártoló tagsági díj befizetése mellett vehetnek részt. A Kör, a mennyiben kellő számú hallgató jelentkezik, a francia nyelv és a gyorsírás elsajátítására is rendez tanfolyamot, a melyen a tandíj a hallgatók számától függ. A kereskedelmi, valamint a többi szaktanfolyamra már most jelentkezhetni a kör titkári hivatalában naponta 9—1 óráig. A tanfolyamra való részvételre az érdekelteket saját érdekükben a legmelegebben felhívjuk. Az *Aradi Kereskedők Köre* közmívelődési osztálya nevében: Meer Ármán igazgató.

Amiről beszélnek.

Egy szép szempár, egy kék szempár...

Arad, szeptember 24.

Valóban, a tiszteletreméltó öreg Ovidius vajmi okosan cselekedett, mikor a szerelem művészetéről könyvet írt. Mert szeretni ugyan egész nyárspolgárrian is lehet, papi áldással, anyakönyvvezetői hiteléssel és több neveletlen gyermekkel ellátva, de azért mégis sokkal szebb, ha az emberek szemében van némi szentimentalizmus, némi sóhajlás, némi önfeláldozás, némi romantika és még ezenfelül is egy csomó némi, ami a mások szerelmét élvezhetővé teszi a nagyvilág előtt. Csókolózni lehet lagymatagon és szenvedélyesen, hogy ne mondjuk: hősi elszántsággal, — és akárki akármit mond, a csóknak az utóbbi fajtája az érdekesebb. Van valami benne a tökéletességből, az ideális állatiasságból, szóval az általános emberiből. Ez az, ami a szerelmet művészeté avatja. Férfiskra és hölgyekre egy-

aránt ráillik a tétel: csókolj meg és megmondom, ki vagy. Művésze, vagy kontár, intelligens szerelmes-e, avagy az ölelések analfabétája. Mert mint mindenben: a szerelemben is a legvonzóbb a művészi elem.

Mind ezek előrebocsajtása után művészekről lesz szó. Egy csudaszép asszonyról és egy férfiről, aki férfi. Ezt külön ki kell emelni, mert hiszen annyian vannak a férfiak közt asszonyok, hogy az ilyesmi szinte ritkaságszámba megy. Tehát egy csudaszép asszony, meg egy férfi.

Az asszony az idei szezon szenzációja volt egy Aradhoz közel fekvő, kellemes kis fürdőhelyen. Feltűnt a maga ragyogó szépségében és hódított. Öreg és ifjak egyaránt elismerték, hogy az isten csak ünnepszopokon teremthet ilyen asszonyokat. Méltóztatnak a Doici szent Cecília képét ismerni? Az asszony szent Ceciliához hasonlított, profán, modern és fűzött kiadásban. Egyébként felesége volt a fürdő egyetlen étterem tulajdonosának, aki maga is hódolva bámulta a megelevenedett mesét, mely az övé volt, egyedül az övé, s aki minden mástól eltekintve nagy mértékben emelte a vendéglő jövedelmezőségét is. Mert senki sem csinál olyan bolondságot, hogy otthon ebédeljen, mikor a vendéglőben ingyen látványosság van. A férfiak elmentek a vendéglőbe sóhajtozni, a nők irigykedni. Jó foglalkozás mind a kettő, de keveset jövedelmez.

Akad azonban ember, aki se nem sóhajtott, se nem irigykedett. Ez az ember a fürdő melletti hatalmas uradalom gazdatisztje volt. Nem községes gazdatiszt, hanem olyan, akiről még Jekelfalussy se mondhatná, hogy botos ispán. Három oklevele volt: egy a magyaróvári gazdasági akadémiáról, egy, a mely a jogi, és egy, amely a filozófiai doktorátusról szólt. Ez az ember nem sóhajtozott. Csak járt, szorgalmasan járt a vendéglőbe, rendszeren olyankor, amikor a fürdőzők nem igen látogatták a helyiséget. Órákig eüldögélt a szép asszony mellett s olyankor elbeszélgettek az időről, az irodalomról és más ilyen szolid dolgokról. Szerelméről kevés szó esett. Csak a kezek tévedtek össze egy egy pillanatra és egy szép szempár, egy kék szempár mélyedt bele a férfi szeméibe.

Egy szép szempár, egy kék szempár sokat tud beszélni. Beszélni és ígérni. És a háromdiplomás férfi megértette az ígéretek. Megértette, hogy a mesék asszonya édes valóság lesz az ő számára, ha kell, ezer poklokra keresztül is. A szemmel tett néma vallomások és ígéretek erősebbek a legnagyobb esküvésnél is.

És teltek, multak a napok. Hűvös lett, a szezonnak vége szakadt s a vendéglős egy szép napon becsukta az éttermét, mert már nem volt fürdővendég. A után összecsomagolt és bejött Aradra pihenni. Magával hozta a mesés szép asszonyt is, aki sokatigéző kézszerítással bucsuzott a háromdiplomás embertől. Nem kell kétségbeesni! — mondta az asszony keze. Nem esem kétségbe; várlak! — felelte a férfi. Sajátságos, de néha az ember keze is igen érthetően fejezi ki a gondolatokat.

A gazdatiszt, aki nraságának kedvenc embere volt, s akit a milliomos nagyur éppen egy önálló birtok inspektorául szemelt ki, várt. Várt türelmesen, már amilyen türelmesen ilyen esetben várni lehet. És valamelyik esős napon a vendéglős hiába kereste a feleségét: csak egy levelet talált helyette. A levélben elmondta a csudaszép asszony, hogy szereti a gazdatisztot, elmegy hozzá. Ne zaklassák, ne keressék, — neki, amíg él, egyetlen szerelme lesz: a gazdatiszt.

A vendéglős igen érthetően nagyon rossz tréfának találta a dolgot. Nem volt oka kételkedni, hogy az eset tényleg úgy áll, amint azt az asszony megírta. És elkeveredésében mi telhetett tőle: levelet írt az uradalom tulajdonosának, bejelentvén a rajta esett szerelmet és erélyes eljárást kérve a gazdatiszt ellen. Az uradalom ura nem is vette tréfára a dolgot: megbizonyosodott a vád igazságáról és rövid

úton elbocsajtotta alkalmazottját — erkölcsatlenség miatt.

A mesés szép asszony és a férfi egy kis parasztház szalmafüdele alatt találtak menedéket. Idillikusan, de nyomorogva éltek egymás mellett. De mit bánják a szerelem művészei a nyomort? Csak a csók, a csók, mely mindenért kárpótol, az érdekli őket. Amint az már Ovidiusban olvasható.

A mesének a vége az, hogy a napokban eltűnt a fürdőről a szerelmes pár. Hogy hová, merre mentek: nem tudja senki. A mesének egyelőre vége van. Csak néhány fürdővendég és egy vendéglős küldenek egy-két sóhajt a mesék asszonya után, aki otthagytott kényelmet, jólétet és elment a szerelem országutján a sötét jövő felé...

—zab

Az erdőpanamák érvénytelenítése.

(Győrffy Gyula kérvénye.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, szeptember 24.

Hónapok óta nagy zajjal tárgyalják azokat az erdőpanamákat, amelyek tönkrefeszik az erdélyi székelységet, de a hatóságok részéről csak most történt az első lépés arra, hogy a visszaélések, ha történtek ilyenek, megtoroltassanak.

Csikmegyében nagy kiterjedésű erdőket vásárolt meg *Herzberg Károly* s azok nagy része tekintetében már a kormány is jóváhagyta a szerződéseket. Ezek megsemmisítése érdekében felszólalt a sajtóban nemrég a többek közt *Győrffy Gyula dr.* ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. De a fellépése botránnyá nőtte ki magát. Egyenesen azzal vádolták Győrffyt, hogy nem a közérdeket kívánta szolgálni, hanem *zsarolni akart* *Herzberg*-től.

Győrffy, hogy a gyanúsítás alól tisztázza magát, elhatározta, hogy a gyergyóalfalusi, szentmiklósi, ujfalvai stb. erdővételeket illetékes fóruma elé viszi, panaszt téve a „panamák” miatt. Főjelentést adott tehát be *Darányi* földmívelési miniszterhez, akitől azon az alapon, hogy a szerződések már *eredetileg érvényteleneknek lévén tekintendők*, a létre jött szerződések *hatálytalanságát kérte*.

A kormány rögtön intézkedett is a nagy port felvert ügyben. Erre mutat ugyanis az a hivatalos értesítés, amelyet Győrffy most kapott Csikmegye főispánja, *Kállay Ubul dr.*-től. A főispán közli a határozatában, hogy *Darányi* miniszter a panaszt leküldte megvizsgálás végett vármegyébe, amely a *vizsgálat megejtését* Csikmegye közigazgatási bizottságára bízta. Felhívja ennél fogva Győrffyt arra, hogy észrevételeit, illetőleg a visszaéléseket bizonyító adatait közölje az ügyben eljáró hatósággal.

A vizsgálat eredményét a közvetlenül érdekeltek székelység nagy érdeklődéssel várja. Egyébként pedig Győrffy az ellen a fővárosi lap ellen, mely őt azzal gyanúsította meg, hogy a szándéka tulajdonképp zsarolásra irányult, *saf-tópört indított*.

HIREK.

— **A király egészsége.** A király, mint bécsből táviratozzák, tegnap Schönbrunnban csöndes misét hallgatott, azután *Ferenc Ferdinánd* királyi herceget fogadta, a ki egy órai kihallgatáson a dalmát hadgyakorlatról tett jelentést. Ebben a hónapban már nem lesz általános kihallgatás. Valószínű, hogy a király nem vesz részt a *Deutschmeister*-ezred emlékoszlopának leleplezésén, mert legalább egy óra hosszúig a szabadban kellene tartózkodnia, a mit most *nem szabad neki meg-*

engedni A király délvidéki tartózkodásának tervétől ismét elállották. A király köhögése alább hagyott és a gégehurut is enyhült.

— Az Elghty klub Budapesten *Budapestről* táviratozzák: Az angol klub tagjai a mai délelőtt nagy részét pihenésre fordították. A férfiak a Hungaria-szállóban maradtak, a hölgyek pedig délelőtt 11 órakor a városba mentek és egyes üzletekben bevásárlásokat tettek. A vendégek tiszteletére gróf Károlyi Istvánné a Nemzeti Kaszinóban dejeneurt adott, amelyen a vendéglátó grófnén és a vendégeken kívül Apponyi Albert gróf, Károlyi István gróf és Kossuth Lajos Tódor is résztvettek.

— Aradváros költségvetése. Aradváros jövő évi költségvetésének tervezetét Bund Henrik főszámvevő már összeállította és megvitatás céljából most a hármass bizottság elé kerül. Ez a hármass bizottság (pénzügyi bizottság, gazdasági szék és iskolaszék) szeptember hó 26-án, szerdán délután 3 órakor tart ülést *Instiőr* Kálmán polgármester elnöke alatt, amikor véglegesen megállapítja az 1907. évi költségeloirányzatot és a kivetendő községi pótdadó kulcsát.

— Uralkodók találkozója. Londonból táviratozzák: A Tribune azt írja: Dacára annak, hogy kétségbe vonták azon jun. 18-iki hírlíket, amely szerint a német császár a jövő tavasszal viszonzni fogja Edvárd király kronbergi látogatását, jogos azon fellelésünk, hogyha előre nem látott körülmények nem zavarják meg a két nemzet között fennálló egyetértést, a látogatás tényleg megtörténik.

— A delegációk összehívása. Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökből az a hír szivárgott ki, hogy a delegációkat november hó 25-ére hívják össze Budapestre.

— Kossuth Ferenc jobban van. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, mint fővárosi tudósítónk jelenti, jobban érzi magát, úgy hogy vasárnap már elhagyhatta az ágyát. Kossuth Ferenc hétfőn résztvesz az Elghty Club tagjaival együtt tartandó értekezleten, valamint a függetlenségi pártnak az angol vendégek tiszteletére adandó díszlakomáján is.

— Achim kegyelmet kér. Bécsből táviratozzák: Egy magas állású udvari tiszt, budapesti szorgalmazásra azon fázadozik, hogy Achim András, Békés-Csaba volt követe számára kihallgatást kérjen ő felségétől. Achim kérése az, hogy a király, kegyelmi ténnyel hártsa le róla a Curia ítéletének második részét, amely őt egy éven belül tiltja a mandátumvállalástól. Állítólag a kihallgatást kieszközölhetik ugyan, de eredménye a kihallgatásnak nem lesz. A hirt fentartással közöljük.

— A megyei állandó választmány ülése. Aradvármegye állandó választmánya szeptember 26-án, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen Aradvármegye 1907. évre szóló költségvetését állapítják meg.

— A Csiky-emléktábla. Pankota község lelkes hangulatban várja a napot, midőn nagy szülőltének, Csiky Gergelynek szülőházán lelepszik azt az emléktáblát, amelyet az aradi Kölcsey-egyesület állít örök emlékezetül. A Csiky-emlékbizottság nevében id. *Nachtel* Ödön és *Losonczy* Zoltán vasárnap délután Pankotára utaztak s résztvettek a leleplezés ünnepély helyi bizottságának ülésén. A bizottság, mely az előljáróság tagjaiból, a kaszinó és az Ipartestület kiküldötteiből áll, a maga részéről is hozzájárult a leleplezés programjához, melyet az aradi Csiky-bizottság készített. A helyi bi-

zottság mindent elkövet, hogy a leleplezést méltó formában töljék meg. Az ünnepséget, mint tervbe volt véve, október 14-én nem lehet megtartani, mert akkor nagyvásár lesz Pankotán. Így a leleplezést október 21-re tűzték ki. Örömmel és köszönettel fogadták Gherba Gusztáv jegyző jelentését, mely szerint Pankota község kétszáz koronával járul az ünnepség költségeihez. Az ügyek vezetésére szűkebbkörű bizottság alakult, melynek tagjai: Nagy József róm. kath. plébános, Kósa Károly ev. ref. lelkes, Gherba Gusztáv községi jegyző, Gombos Antal állami iskolai igazgató, Nagy Sándor ipartestületi titkár. Az értekezleten, melyet a kaszinóban tartottak, az aradi küldötteken kívül jelen voltak:

Faragó István világi főszolgabíró, Kósa Károly, Nagy József, Gherba Gusztáv, Kocsi András ipartestületi elnök, Nagy Sándor, Gombos Antal, Schmidt Antal róm. kat. tanító, Schveltzer Zsigmond (Csiky Gergely szülőháza na tulajdonosa), Henny Elek, Melsner János, Schmidt István, Brod József, Stieglmayer Károly, Messzer Armin, Grósz Pál, Nagy Dániel ipartestületi és kereskedő egyesületi kiküldöttek.

— Az új házmagy. Tóth János államtitkárrá való kinevezésével megüresedett a képviselőház házmagyi állása. A függetlenségi párt vezető körei erre az állásra *Leszky* Gyulát kandidálták, de ezzel a jelöléssel szemben a párt hangulata határozottan állást foglalt. A házmagyságra *Pap* Zoltánt és *Putnoky* Mórt jelölték.

— Az osztrák-magyar bank kamatlábemelés. Az osztrák-magyar bank főtanácsa *csütörtökön* tartja legközelebbi ülését Budapesten. Az ülés legfontosabb tárgya a bankkamatlábnak négy és fél százalékra való felemelése lesz. A pénzszükség az európai pénzpiacokon mindenütt érezhető és az angol és német jegybankok ennek behatása alatt szintén felemelték a kamatlábat. Bankkörökben azt állítják, hogy a pénzügyi viszonyok olyanok, hogy már a legközelebb ötszázalékos bankkamatlábra van kilátás.

— A Suez-csatorna elzárása. Egy Portsáidból a Lloydhoz érkezett jelentés szerint — mint Londonból telegrafálják — a Kaledon'a nevű angol gőzös a Suez csatornában zátonyra jutott, amiáltal a közlekedést elzárta. A gőzös kiszabadítására segítyt küldtek.

— A Wiener Bankverein fiókjai. Azokkal fővárosból eredt híresztelésekkel szemben, mintha a Wiener Bankverein, illetve annak budapesti fióktelepe egyes nagyobb vidéki városokban — így Aradon is — fiókokat szándékoznék létesíteni, illetékes helyről annak kijelentésére kértek fel bennünket, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz. A Wiener Bankvereinnak annál kevésbé lehet szándékában ilyen fióktelepek létesítése, mert élénk üzleti összeköttetésben áll a vidéki nagyobb városok pénzügyintézeteivel, így az aradi pénzügyintézettel is.

— Szabadonbocsájtott sztrájkolók. Mintegy harminc munkást hoztak be vasárnap délelőtt erős csendőri fedezet mellett Kurtlesről Aradra. A munkásokat sztrájk miatt 15—15 napi fogházbüntetésre ítélte *Baross* Ferenc dr. járási főszolgabíró és azért hozták be őket, hogy büntetésüket leüljék. Ma azonban a munkások *Tamasdán* Livius dr közbelépése folytán kijelentették, hogy hajlandók ismét munkába állani, mire *Szekelczay* Lajos kir. ügyész szabadlábra helyezte őket.

— A király kegyelme. *Leoben*-ből táviratozzák: U felsége *Zeller* Frederikának,

kit Mayer Mária szakácsnő meggyilkolása miatt halálra ítélték, *megkegyelmezett*. A legfelsőbb törvényszék husz évi, magánzárkával és évenkénti egy, január 25-én a tett elkövetésének évfordulója böjnap-pal súlyosított börtönre ítélte.

— Öngyilkos földelirtokas. *Budapestről* táviratozzák: A Sziv-utcában ma ismeretlen okból agyonlőtte magát *Mace* Ferenc pusztabogarasi illetőségű 25 éves földelirtokos.

— Hodza Milán a fogságban. *Trencsénből* táviratozzák: Hodza Milán képviselőt, a „Slovensky Tyzsdennik” szerkesztőjét a sajtóbíró-ság igazgatás miatt egy hónapi államfogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte, a Kuria pedig semmisségi panaszát elutasította. Hodza december közepén kezdi meg fogházbüntetését Vácot.

— A kubai ferradalom. *Havannából* táviratozzák: Ugy látszik, hogy a felkelés véget ér a nélkül, hogy az Egyesült Államok beavatkozására szükség volna. Taft hadügyminiszter és Bacon államtitkár tegnap este tanácskoztak a felkelők vezetőivel, kik hét tagu bizottságot küldöttek ki 150 amerikai tengerész kísérettel, hogy Havannában partraszálljon. Ezen intézkedés arra szolgál, hogy e'je vétessék annak, hogy a felkelők elégedetlenkedve, a tárgyalások esetleges eredménye miatt megtámadják a várost.

— Ujabb orosz-japán vizálya. Az oroszok és japánok között ujabb ellentétek támadtak, melyek esetleg súlyosabb konfliktusra vezethetnek. Tokióban nagy feltűnést kelt az orosz sajtónak tiltakozása az ellen, hogy a Szungarit és a többi mandzsuriai folyót megnyitották a nemzetközi kereskedelem számára, mert e folyók elzárása teljesen megsemmisítené a nyílt ajtó alapeszméjét. Pétervárott a Golos Pravdi állítólag hiteles forrásból arról értesül, hogy a japánok a portsmouthi békekötés ellenére Dál Szachallir erődtényekkel látják el.

— Nagy vasuti baleset. *Nagyváradról* táviratozzák: A *Vésztől* tegnap délután öt órakor Nagyvárad felé menő vonatot a *körösladányi* állomásnál nagy baleset érte. Három kocsi kisiklott és többen súlyosan megsebesültek. A *kalauz* messze kizuhant a kocsiból és halálosan megsérült. Nagyon sok kocsi erősen megrongálódott.

— Szabadgondolközök kongresszusa Budapesten. *Buenos-Ayres*-ből táviratozzák: A szabadgondolközök kongresszusát tegnap berekesztették. A legközelebbi kongresszus Budapesten fog tanácskozni.

— A katolikus nagygyűlés. Budapesti tudósítónk jelenti: A belvárosi plébániatemplomban ünnepes szentmisével és Veni Sanctus-val kezdődött a VI. katolikus nagygyűlés. A misét *Városy* Gyula kalocsa-i érsek pontifikálta. A templomból a Vigadó felé tartottak a nagygyűlés tagjai. Bent az emelvényen színes sokaságban voltak egymás mellett az egyházi és világi katolikus előkelőségek, többek közt: *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter, *Zichy* Aladár gróf ő felsége személye körüli miniszter, *Zichy* Nándor gróf és mások. Pont 10 órakor nyitotta meg *Zichy* János országgyűlési képviselő elnök a kongresszust magaszármalásu beszéddel. Ezután megtörtént a szakosztályok megalakulása. A következő három szakosztály alakult meg: közművelődési, hitbuzgalmi és karitatív, szociális szakosztály. Ezzel a megnyitó ülés véget ért. Közvetlen utána tartották díszülésüket az aucharistikusok.

— Tömeges illesztés. *Atlantából*, *Georgiából* jelenti egy távirat: Az itteni fehérek között nagy izgalmat keltett, hogy a négerék sok fehér asszonyt megbecsülnitettek. Tegnap álta-

lános támadást intéztek a négerek ellen. Nagy tömeg vonult a négernegyedbe, ahol a néger férfiakat és nőket kövekkel és botokkal bántalmazták. A helyőrség csak nagyon későn érkezett a helyszínre. Azt hiszik, hogy itt és a környéken *hármanc négert öltek meg.*

— **Házasság.** Fiedler Vilmos cs. és kir. főhadnagy, a házlazred egyik rokonszenves, kedvelt tisztje, kedden délelőtt 11 órakor köt házasságot Kosztolányi Margit kisasszonnyal, özv. Kosztolányi Antalné urnó leányával.

— **A fájármoshid átvétele.** A város tudvalevőleg szeptember 29-én veszi át a kincstártól a fájármos hidat, a szomszédos ártéri hidakkal együtt. A mérnöki hivatal a napokban megvizsgálta a hidakat és megállapította, hogy csak nagyobb mérvű javításra szorulnak, miért is Verágh Lajos főmérnök előterjesztést tett a tanácsnak, hogy vigye az ügyet a közgyűlés elé és kérje a javítási költségek megszavazását.

— **Arad megye legtöbb adót fizetői.** Arad megye állandó igazoló választmánya a hó 28-án és 29-én Boros Iván tb. főjegyző elnöklése alatt ülést tart, amelynek tárgya a jövő évi virillisták névjegyzékének megállapítása lesz. Azok, akik az adó kétszeres beszámítását igénybe vennék, vagy bárminő jogukat érvényesíteni akarják, ebbeli szándékukat az igazoló választmány előtt akár szóval, akár írásban bejelenthetik.

— **Nagy lopás Nagyhalomán.** A nagyhalomai vásár sem múlt el zsebtolvajlások nélkül. Számos kisebb lopás történt, amelyeknek tetteseit a csendőrség letartóztatta. A legnagyobb szerű tolvajlást egy Cserma János nevű alsószilvási földműves vitte véghez, aki a feleségével Mires Julióval együtt operált. Cserma a nagy tolongásban *szerekszéke koronát* lopott el Lukács György lupszai gazdától, azután pedig eltillant. De nem sokáig örült a lopott pénznek az ügyes zsebtolvaj, mert a csendőrség ma Nagyhalomán nyakonsípte és átadta a járásbírósnak, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Eljegyzés.** Brück Ede ternal kir. járásbíró eljegyezte Oláh Etelka kisasszonyt, Oláh Tobiás makói földbirtokos leányát.

— **Új plébános.** Németh József püspök Rómer Miklós aradbuttyini adminisztrátort, ugyanoda plébánossá nevezte ki.

— **Nem gonosztevő — elmebajos.** Ezelőtt egynehány nappal megírtuk mi is, hogy Knappe malomtulajdonosnak, a porosz-szilvázi Klogoviczban másfél esztendő előtt történt meggyilkolása miatt egy Steinnickel Agost nevű egyént fogtak el Felső-Kovilon. Megírtuk azt is, hogy Steinnickelt felvitték a fővárosba. Itt aztán kiderült, hogy az elfogott ember Pollák Izidor huszonnyolc esztendőös budapesti magánhivatalnok, aki olvashatta valahol a gyilkosság borzalmas leírását, amibe aztán beleőrült elannyira, hogy azt hirdette magáról, hogy Steinnickel. Miután ezt a rendőrségen az ujjnyomatok segítségével kétségtelenül megállapították, Pollákokat beszállították a lipótmezei elmeegógyintézetbe.

— **Új tanárok.** Az aradi polgári fiúiskola magyar történelmi tanárává Szilágyi Sándort, Szilágyi György jeles képzettségű fiát, matematikai szaktanárrá Burger Józsefet nevezte ki a miniszter.

— **Új üzlet Aradon.** Néhány nap mulva új üzlet nyílik meg Aradon. Egy fiatal, törekvő aradi kereskedő: *Klós Adolf üveg- és porcellánkereskedést* nyit a Szabadság tér 21. számú házban. Kéri a vevőközönséget, hogy addig is, amíg üzletét teljesen berendezte, elnézéssel legyenek irányában, amikor is a legnagyobb pontossággal és igyekezettel fog eleget tenni a követelményeknek. A szorgalmas kereskedő vállalkozására felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Titokzatos gyermekholttest.** Titokzatos leletre akadt vasárnap a reggeli órákban a Lendler-léle fürészgyár-telep Maros-parti oldalán egy éjjeli ór. Egy selyem ruhákba burkolt hat hónapos gyermektetemére bukkant, amelyet a kora hajnali órákban teheltek az útra. Az éjjeli ór a leletet bevitte a rendőrségre, amely megindította a nyomozást a titokzatos ügyben. A gyermek hulláját ászállították az alsó temető halottas házába, ahonnan ma temették el. A bűnös anya kilétét a rendőrség sejtli.

— **A Japán démon.** A stuttgarti német természettudományi kongresszuson *Basiz* természettudós a japán örülettől beszélt, az ugynevezett *démon-örülettől.* A tulajdonképeni ördögösségnél hirtelen és rohamszerűleg egy új ellenséges én lép fel az ember testében, amely ennek az embernek a száján keresztül beszél, az agyvel-jével gondolkodik, testével mozog és cselekszik. Az ember tehát egy testből, de *két lélekből* áll, amelyek egymás ellen küzdenek. Ez az ellenséges, idegen hatalom az ember szerint az ő rossz démonja. Keresztényeknél az ördög ez, Kelet-Ázsiában a *róka.* A róka ott egy istenség szimbóluma volt, most már magát az állatot is istenítik. Soha még olyan embert a róka nem szállított meg, aki nem hitt a róka ezen hatalmában: döntő érv amellett, hogy autoszugesztáció játszik az ilyen betegségeknel szerepet. Tokióban számtalan ilyen esetet tapasztalt előadó s kétségtelen elötte, hogy az autoszugesztáció okozta azokat. Még egy jelenséget tapasztalt: a démon intelligenciája és beszédkészsége sokkal nagyobb a megszállott emberénél. Ezt a tudós azzal magyarázza, hogy itt álló tudat forog fenn, amely sokkal nagyobb tevékenységet fejt ki, mint rendszeren gondolják. Az emberi agyban erőállomás van, amelyből egészséges állapotban harmonikus, céltudatos módon vezetődik be az energia az idegterületekbe. Agybántalmaknál abnormis mennyiségű energia áramlik egyes területekbe s néha erőszakos jelenségeket támasztanak, ezek: görcsök, delíriumok, ördögjárás stb. A legeredményesebb kezelés szugesztációval történik, amely lehet váltásos vagy más erkölcsi rábeszélés.

— **Bolhák, svábok, poloskák** legbiztosabb pusztító szere Vojtek és Weisznel Aradon. 112

Kenyérkereső asszonyok.

(Különös női foglalkozások.)

— Az *Aradi Közlöny* tudóstíjójától —

Arad, szeptember 24

Ismeretes, hogy az Egyesült-Államokban különösen az utóbbi években oly sok asszony lépett kenyérkereső pályára, hogy azt néhány évtizeddel ezelőtt még nem is hittük volna. És pedig nemcsak női foglalkozást űznek ezek a munkásasszonyok, hanem sokszor a legkülönbözőbb és legnehezebb férfimunkát is elvégzik, úgy hogy ma-holnap nem lesz foglalkozás, melyből a nők ki volnának zárva. Sőt a politika terén is mindjobban előnyomulnak a férfiakkal való teljes egyenlőség felé. Az Új-or egyes államaiban már választói joguk is van és nincs kizárva, hogy rövid idő alatt az egész Unióban nemcsak aktív, hanem passzív választói joguk is lesz.

Érdekesek különösen azok a hölgyek, akik éppen nem asszonyoknak való foglalkozást űznek. Ilyen például miss Peayne Nettli, aki Butlerben, Pennsylvaniában — *rendőrtisztviselő.* Főnhatósága alatt hat rendőr áll s a rendőrségnek ügyességével már igen sok szolgálatot tett. Hivatásában olyan szigorúsággal jár el, hogy decára csinoságának, még senki sem merte megkérni a kardos szépség kezét. Ruasdale Jenni kisasszony az ohioi Boodlawn város temetőkezelési vállalkozója és *holttest preparálója.* A boodlawni férfiak pedig valóságos versenyeznek a csinos temetés-rendező kezéért, még

végrendeletben is meghagyják, hogy legalább holtuk után Ruasdale kisasszony balzsamozza be testüket. A kisasszonynak azonban oly jól megy az üzlete, hogy nem is gondol házasságra. Nemrég is e szavakkal utasította el egyik kérőjét:

— Ejh, menjen a pokolba s én szívesen elkészítem erre az útra, sőt egy darabig el is kísérem.

Miss Bayton Susie állatorvos, aki a lovakon, kutyákon, macskákon sokszor igen nehéz operációkat végez. Pope Virginia kisasszonynak New Yorkban madárkórháza van; míg Schenon Theres asszony New Yorkban építési vállalkozó, aki egész kis hadseregre való építőmunkás föltölt rendelkezik s jelenleg a 92-ik utcában épülő újabb felhőkarcoló építésével foglalkozik. Maud de Haven kisasszony, egy előkelő családból származó fiatal hölgy arany- és ezüst-áru-részvénytársulat elnöke.

Miss Armanda Klement a dél-dakotali Janktan kollegium hallgatónöje, eme hivatása mellett Amerika legjobb baseball játékos. A fiatal hölgy a baseballt állítólag hetven méternélre is föl tudja dobni. Miss Philo Wilcox, a ki tulajdonképpen tanítónő, nemrég Lincolnban, Nebraski államban *kovács üzletet* nyitott s két nővérével, együtt igen jól jövedelmező kerékpár- és automobil-javító műhelyük van. Miss Ogden Mac Ciurgnak, az elhunyt Mac Ciurg tábornok leányának hajóparancsnoki oklevele van. A „Sea Fox” nevű hajó parancsnoka s a Nagy Tavakon e minőségben igen nagy népszerűségnek örvend. Bizonyára Mac Ciurg kisasszony az első *női hajókapitány.* Martó Annia Texas államban a Matoni bank igazgatója.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— Cs. T. Arad. Levele és költeménye hozzánk jutottak. Egyelőre azt a tanácsot adhatjuk Önnek, hogy olvasson minél többet, lehetőleg olyan könyveket, melyekből tanulhat. Irni pedig minél kevesebbet írjon, lehetőleg csak akkor, ha igazán szükségét éri. Idővel talán kapunk öntől közölhető dolgot is.

K. F. A novella jön. A naptárba szánt dolgot, — akár novellát, akár más — kérjük minél előbb.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A Nagypénteki Református Társaság sorsjátéka.** Árva gyermekeknek nevelő gyermekotthon: az Erzsébetház alapított és fentartó Nagypénteki Református Társaság jótékony célú sorsjátékot rendez 1 koronás sorsjegyekkel, melyben 508 nyerevény 25000 kor. értékben sorsoltatik ki. Ezen sorsjegyek húzását már június hó 9-én kellett volna megejteni, de a húzás október hó 31-re elodáztatott, mert a szétküldött sorsjegyek nagyrésze az illetőknél visszamaradt, de ellenértéke be nem küldetett. A társaság méltán megérdemli a pártolást, mert a budaörsi kamaraerdőben lévő intézetében, az Erzsébetházban 52 benlakó árvát tart, nevel és ruház és 20 árvát felsőbb iskolában, s kéziiparra neveltet, tart és segítyez. A társaság ügyvivő elnöksége kéri mindazokat, a kik sorsjegyeket kaptak, hogy azokat vagy a sorsjegyeknek ellenértékét szeptember hó végéig a *Nagypénteki sorsjáték bizottságnak* (Budapest IX., Ferenc-körút 86.) küldjék be. A sorsjáték bizottsága mindaddig, míg készlete tart, megrendelésre készséggel küld sorsjegyeket.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 24. —

Magyar elörendő: Öreg nehéz párónként 400 kilogrammon felül súlyban 112—113 fillérig; öreg közép párónként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz párónként 320 kilogrammon felül súlyban 118—120 fillérig; fiatal közép párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 124—126 fillérig; fiatal könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 126—128 fillérig. *A hivott sorsjegyzési irányzata:* Csöndes.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Edgasszi szeptember 24

Kínalat és vételkedv korlátolt. Elkelt 23,000 méter-mázsá 10 fillérrel magasabb áron. Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.09—7.10
Aprilisi buza 1907-re	7.45—7.46
Rozs októberre	6.17—6.18
Zab októberre	6.64—6.65
Uj tengeri 1907-re	5.02—5.03

Zsugor tőzsde.

Buza októberre	7.09—7.10
Aprilisi buza 1907-re	7.44—7.45
Rozs októberre	6.15—6.17
Zab októberre	6.3—6.64
Uj tengeri 1907-re	5.01—5.03

Iránzat azilári.

Zsugor tőzsde.

Oszták hitelrészvény	670—
Magyar hitelrészvény	810—
Magyar koronajáradek	94.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	673.75
Déli vasut	133.25
Lezámitolóbank részvény	514.50
Magyar jelzálog hitelbank	519.—
Rima-Murányi vasúti részvény	591.0
Salgótarjáni közszabvány	627.—
Városi villamos vasut részvény	544.75
Konvertált jelzálogrészvény	134.75
Egyesült Budapesti fővárosi takpénzt.	2285.—
Adria tengerhajózási részvénytárs.	44.0.—
Orosz járadek	93.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	—
Erzsébet szanatórium sorsjegy ártúban	—

A Scott-féle Emulsió

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzrel ügyességgel és gondal megrészeszhető legjobb anyagok használatát. A Scott-féle Emulsió készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyöcsuka májolaj lesz feldolgozva és így a többi alkotórész is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a Scott-féle Emulsió rendkívül táp- és gyógyerejét az orvos urak is méltatják s ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a gyöngeség minden elképzelhető esetében mint kitűnő tápszercs és gyakran rendelkeztek. A Scott-féle Emulsió használatának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „háán nagy csukahalat vivő halás.” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levelellyel beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszer-tára” Budapest, IV., Váci utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszer-tárban. 3911

NAPIREND

Szeptember 25. Kedd. Róm. kath. naptár: Kleofás. — Protestáns naptár: Kleofás — Görög-keleti naptár (szeptember 12.): Antonóm püspök. — A nap kel 5 óra 50 perckor. nyugszik 5 óra 52 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, szeles, hűvösebb, elvéve csapadék.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelő-intézete (Magyar-utca 1.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órákor.

Szeptember 30. Az aradi Meteor kerékpárklub versenyé délután 2 órákor. — Az aradi jökedy asztaltársaság közgyűlése.

Október 11. Körorvosválasztás Kis Peregén. Október 20—21. Aradi löversenyek.

szilárd és folyékony
Scott-féle Szappan
 Glycerin a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi.
 Mindenütt kapható.
 3949

CSARNOK.

Az unoka.

Irta: Szabóné-Nogáll Janka.

(Vége.)

Aztán mult az idő. Nagymama férjhez ment s kelengyéjének kincsei között elvitte a kis foltos ridiculet. Jöttek a házi goadok, a gyermekek s nagymama egész héten át nem ért rá a kék szemekre gondolni. De a vasárnap ezé volt. Leborult a család templom-székpárnás térdaplőjére s úgy imádkozott erőért, keze emert, hogy azokat a kék szemeket végre elfeledje...

Harmilc esztend ig imádkozott érte. Akkorra megnőttek a gyermekek, meghalt a rangos, gazdag férje s nagymama azt mondta, hogy ezentul csak a szegényekért, a betegekért, a rabokért s az árvakért imádkozik, mert azért a másikért imádkozni, ime harmilc esztendeig is, hiába imádkozott.

Emlékezett, hitt, szeretett és remélt. A jó Isten maga is szépen segítette. Sikerült néhány jószándéku vőnek adni a leányát, akik csakhamar nyakára is hagtak az arany-sárkányok. Mire nagymamának már csak egy férjhezadni való unokája maradt, csak igen végre csekély vagyonszámból éltek s nagymama neme bizhatott benne, hogy ezt az unokát fogják elhagyni becsületből... Mőhet szegényhez is. Nagymama babonésan ragaszkodott ahhoz, hogy jó férjek csakis a szegények közt lehetnek.

Es mikor megtudta, hogy ez a Péterházy is szegény — ami elképzelhető is, hiszen a nagyapja nem tudott gazdagon házasodni — nem nyugodott addig, míg meg nem ismerte, mázhoz nem szoktatva s el nem küldte a zeneterembe duettet énekelni az ő leányunokájával.

A fiatalok énekeltek, olykor elhallgattak, a kezük ószezert, a tekintőik egymásba mélyedtt, a fiatal ember hosszan, forrón megcsókolta a leány nyakát. Bár az érzelmek kifejezésére ők modernebb eszközöket választottak, mint amilyen volt egykor a sóhaj, a langaus, a lánk abban az egyben ők is megegyeztek, hogy nagyon meőeg van a gyönyörű a világ.

Nagymama meglátta a kis vörös foltot az Olga nyakán s bár sokkal jobban szerette volna, ha a lánk nyomát látná a ridiculeőn, de hát beletörődött már a változott ízésekbe s nem szólt.

Különbőn is sokkal nagyobb volt az öröme, mint nagy szóihatott volna. Csak magához kérette a legifjabb Péterházyt és kiküldte O gát a szobából. Hogy ne utatkozzék, a kezébe nyomott egy Páfy Albert-regényt.

O pedig két anya s egy szerelmes lány minden sejtelmével várta a leánykérést.

A legifjabb Péterházy későzeggel nyilatkozott. Szereti O gát s nőül akarja venni. De miután becsületes ember...

Nagymamának nyilatkozott a szíve. Isten bocsássa meg, de gyűlölte a becsületet. Mennyi jónak az elronója! S ezért sietett még csirájában elfjani a gyanuját és ragyogó szemekkel intgetett, hogy már nincs, nincs. Semmi sincs, ami a becsületet visszarlasztaná.

Péterházy azonban komolyan beszélt tovább. Elmondta, hogy ő vagyontalan ember, becsületes és nem akarja kitenni a feleségét nélkülözésnek. Nemcsak a kenyérre gondol, mert hiszen azt épen meg tudja keresni egy férfi. De mi minden van még azonkívül! A társas élet, fürdőzés, megiepetések, szórakozás. Ő tudja, hogy mivel tartozik egy nőnek, s mi az, amit elő kel teremtenie, s amit nem vesztegethet el könnyelműen. Szóval, mielőtt O gának nyilatkozna, tulal szerelné illetékes ajkáról, hogy mennyi a hozl és mennyi a kapi...

Nagymama úgy nézett rá, mint egy riadt madár. Nem értette ugyan e két közkedvelt szót, — nem volt ő jártas a zsurok tolvajnyelvében — de hogy valami baj van, sejtette, mert hiszen megint nagyon magyarázták a becsületet...

Nem bír szólni s ezért a kékszemű unoka tovább magyarázta az állapotot. Bővebben kifejtette, hogy a hozományról és az apanageról lenne szó...

A tárgyba belemelegedett, magyarázott, bizonyított. A hangja csengett, csattogott, szurt, vágott és szavai alatt mindexyra mélyebbre, mélyebbre hullott a csipkés l-jkötő. Végre egy rövid sóhaj. Nagymama elájult.

IDEGENEK ARADON.

Szeptember 24

Központi szálloda Baser Pál gyáros Sveitz. — Weiler Gyula gyáros Trieszt. — Steinhart Emil gráros Bécs. — Iritz Sándor kereskedő Makó. — Gelés Ignác kereskedő Sopron. — Verrier R. Lajos kereskedő Budapest. — Schrenzel Soma kereskedő Budapest. — Weisz Frigyes biztositási felügyelő Budapest. — Heute Adolf utazó Bécs. — Peus Erő utazó Budapest. — Feinkochs Bernát birtokos Butyín. — Báró Dittart S. birtokos Varsand. — Gergely Alfréd utazó Budapest. — Keller Adolf igazgató Budapest. — Trios Antal utazó Budapest. — Maschke Emil Neustraschitz.

Pannonia szálloda Hoffmann Sándor kereskedő és neje Budapest. — Wasseler Rudolf utazó Budapest. — Antal József iparos Kijenő. — Nisse Lipót kereskedő Makó. — Mikusa Imre vendéglős-Torna. — Hősch Rezső utazó Temesvár. — Lövinger Jenő utazó Budapest. — Uhely Samu igazgató Tokomlos. — Dmő János uradalmi intéző Nagy-magy. — Franko János kereskedő Bekés csaba. — Szentesi Ede joghatgat Pozsony. — Ugradi Lajos gazdasági intéző Kertics. — Grup János gazdálkodó Varjas. — Popovics János lelkész-Berdő. — Neuman Lajos kereskedő Berza. — Guttenstein Ferur utazó Budapest.

NYILTTER.*

MAGYAR GYÁRTMÁNYU
ÁRPÁD
 RAJZESZKÖZ
 A LEGJOBB ISKOLAI KÖRZŐ.

Égyrtje: SZÉNÁSY-BÉLA
 rajzeszköz- és papírnemű-gyára
 Budapest, IV., Ferencziék-tere 9.

1327

Angol A kizárólagos posztó gyári raktárban
öltöny
 35⁰ megtakarítással **szöveteket**
 árusítunk.

Lechner és Fleischer
 Arad, Szabadság-tér 17.
 Fiuk részére maradékok kaphatók

5 Kg.-os
szőlőszállító-ládikák,
állványok

szőlő- és gyümölcs elhelyezésére, célszerű kivitelben és

fagyapot

csomagolási célokra, nálunk legolcsóbban szerelhetők be.

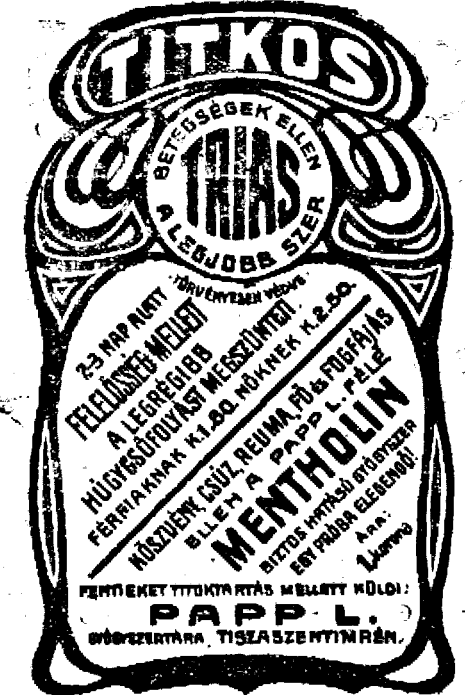
Szállítási díjkezdvevény.

Munk R. és Társa

faárnyár

1768

Karánsebes.

F. Kelemen Gyógytárban.
Földes Kelemen gyógytárában.

Andrássy-tér 14. sz. a.

(Hermann-palota) lévő

fióközletem

teljes

berendezését

jutányos áron

2430

eladom!

Éles Ármin,

fűszer és csemegekereskedő.

Egy 3—4 szobából álló
ház

a belváros közelében

megvételre

keresetlik

Ajánlatokat „Wagános ház,” jelisével a kiadóhivatal továbbítja.

Szabó Vincze
„Kispipa” sörcsarnok és étterme
Salacz-utca 3. sz.

Arad legszolidabb és az idegenek legkedveltebb találkozó helye.

A „Pilseni” Részvénytársaság sörének kizárólagos kimérése. Jó magyar konyha.

Valódi Hegyaljai Magyaradi borok. Étkezések jutányos árak mellett

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szepítők, májoltók, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindenféle bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készítij:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Hölgyek és uraknak igen fontos!

Hajós-féle

Hajregenerator

az ősz haj eredeti színét és ifjúkori szépségét rövid idő alatt visszaadja. Sem a fejbőrre, sem a fehéremület nem piszkítja. **Ára 1 kor. 20 fillér.**

Hajós-féle

Goldelse

aranyzőkére fest minden haját. Meglepő eredmény. Teljesen ártalmatlan. A hajbőrt erősíti, a korpakepződést megszünteti. **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Hajós-féle

Depilatorium

különb a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer. Kezelése a leggyorsabb. 5 perc alatt a haját bármely helyről eltávolítja. **Ára 1 kor.**

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

3861

Arad, Andrássy-tér 24. sz., a megyeházzal szemben.

Nap és esőernyő raktár.

Kizárólag saját gyártmány!

Raktáram tulhalmozottsága, valamint az előhaladott idény miatt, nap- és esőernyőimet minden elfogadható árban bocsátom a mélyen tisztelt vevő közönség rendelkezésére.

Minden néven nevezendő ernyők behuzását és javítását 1—2 óra alatt a legjobb kivitelben és jutányos árban eszközölöm.

Nassan R.

Szabadság-tér 19.

Rosenblüh K. és Társa mellett.

Kérem a czéget nem össze tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazó-bundákat, háló, ebédlo- és más bútorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívül olcsó árak mellett. Kiva az a hazhoz is megyek. Fract öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett.

Kérem a czéget nem össze tévesztetni!

15801—1906. khsz.

Hirdetmény.

A nagyméretű n. kir. belügyminiszterium 61869—II/89. sz. alatt költ intézkedéssel jóváhagyott 12657—884 sz. szabályrendelete alapján az 01 ház és telek tulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda, kövezet, vagy aszfalt burkolattal ellátva nincs, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalogjárót folyó évi november hó 30 ig terjedő idő alatt 1 1/2 méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cent. vastagságban homok réteggel akként láttassák el, hogy a vízlefojtorok vagy folyóka fele 5 centiméternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá háztelek tulajdonos a gyalogjárók mellett elvontuló vízlevezető ársot telke és háza utcavonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülömben köteles ezen vízlevezető ársokon keresztül a kocsi bejáratnál hidat építeni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendelkezésnek eleget nem tesznek, 4 koronától 50 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása, ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homokszükségletét az erre utakak a nagyobb vizállás beállta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vételni nem fog.

Arad, 1906. évi szeptember hó 20-án.

Sarlot, főkapitány.

Nyiri krumpli

nagyban és kicsinyben legolcsóbban állandóan kapható

Löwy és Pollak

CÉGNEV: 2000

Karolina-u. 7.

Telefon 206.

Egy a jegyzői teendőben,

különösen a kataszteri ügyekben jártas a román nyelvet is beszélő

írnök,

havi utólagos részletekben nyrendő 1000 korona évi fizetés mellett

alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok az előjárásához adandók be, az állás azonnal elfoglalandó.

Ugyanitt **egy végrehajtó** 3 hónapi időtartamra havi 80 kor. fizetés mellett felfogadtatik.

Világos, 1906. évi szeptember hó 22-én.

Stéger Vendel,
'Jzö. 2459

Grek Döme,
bíró.

923—906. szám. 1905 V. 1025/7

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1905. Sp. III 287/3. számú végzése által Kovács Soma és tsa végrehajtók javára, Kurt István és Braun Jakab ellen 104 kor. 20 fill. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 884 koronára becsült gőzcséplőgép és gőzmozdony hányadok, továbbá butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak a még fizetetlen összeg kielégítésére.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Almás-Kamarás 77. és 78. sz. a. leendő eszközlésére 1906. évi szeptember hó 27 ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen nely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1906. évi szeptember hó 8. napján.

2469

Török Döme,
bíró. végrehajtó.

5163—1906. tkvsz.

Hirdetmény.

Erdőhegy község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. t.-cz. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és helyszíni eljárás a nevezett községben 1906. évi október hó 27-én délelőtti 9 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 567. és 9. §§ ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Kisjenőn, 1906. évi szeptember hó 18-án.

2467

Tabajdi,

kir. ítélőtáblai bíró.

3323—1906. sz.

Faeladási hirdetmény.

A lippai m. kir. főerdőhivatal irodájában a sistárovecezi erdőgondnoksághoz tartozó „A.” ü. o. I. vs. 1907—1911. évi 120.66 kat. hold kiterjedésű sistárovecezi, gornyai, kövesdi és parou-boii vágásokban található fakészletek eladása iránt 1906. évi október hó 15-én délelőtti 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kiküldési ár ... .. 51,881 korona 09 fillér.

Bánatpénz ... .. 5,200 korona — fillér.

A feltételek 1906. szeptember 18-tól kezdve a lippai főerdőhivatalnál, a sistárovecezi erdőgondnokságnál és a m. kir. földmivelésügyi ministerium erdészeti főosztályában (Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. III. emelet) betekintheők.

Budapest, 1906. évi szeptember hóban.

M. kir. földmivelésügyi minister.

2468

Szüreti alkalomra
rakéták, színes görög-
tüzek, röppentyük és
mindenféle meglepő vál-
tozatos

tűzijátékok

kaphatók.

Ajánlok ez alkalomra kitűnő szebeni szalámit, husos kolozsvári oldalas, debreczeni paprikás szalonnát, szardiniát, páczolt és marinált friss tengeri halakat, mindenféle friss sajtokat a legolcsóbb áron.

Dürr Gusztáv

csemege, fűszer, pezsgőbor és ásványvíz kereskedése 2443

ARAD, a városházzal szemben.

Telefon 119. szám.

Eladó szőlő!

1 hold

szőlő

2600 termő tőkével, az idejű terméssel együtt és 1 darab **parlag** hozzá 1000 tőkének, elköltözés végett, jutányos árban

szabad kézből eladó.

Angos Péter

hentesnél 2464

O-Paulison.

Városi és megyei telefon 115 szám

Egyéves önkéntes urak és szülők figyelmébe!

Az összes fegyvernemek részére szükséges pontos előírás szerinti lábbelik, ugyancsak iskolás gyermekeknek tartós,

jó, erős CIPŐKET

készít 700

Seelinger M. Andor

uri és női mintacipőszobát

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipők nagy sikerű eredményekkel készülnek.

Városi és megyei telefon 115 szám

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat 2456

a legmagasabb áron veszek és eladok kívánatra vagy levelel meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)

1134—1906. szám.

Árverési hirdetmény.

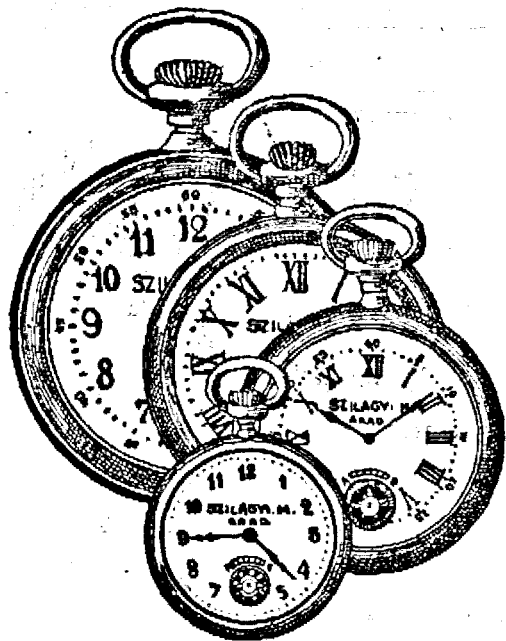
Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi (hivatalból) kir. járásbíró 1906. V. 906/4. számú végzése által Dr. Nadas Bertalan pesti ügyvéd és több végrehajtók javára, ifju Balcsó Antal aradi lakos ellen 49 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 650 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak. Ezen árverés az aradi ipar és népbank 280 kor., Victoria takarékpénztár 540 kor., Korona takarékpénztár 240 kor., dr. Heitz Nándor 48 kor. 92 fill., Fodor L. és Fia cég 493 kor., Borosjénő és vidéki vadász-társulat 54 kor., Fischer Károly 50 kor. és ifju Kopetkó Károly 268 kor. követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, Batthyány-utca 16. sz. a leendő eszközzésére 1906. évi szeptember hó 25. napjának dél után 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen napon oly megjegyzéssel hívatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czik 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1906. évi szeptember hó 10. napján.

Györffy Arnold,
bírószági végrehajtó.

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb

óra-javító műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. sz.

Raktáron mindennemű órák 3 évi jótállás mellett.

Aradvármegye igazoló választmányától.

14643—1906. szám.

Hirdetmény.

Aradvármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjainak a jövő 1907. évre érvényes bírándó névjegyzéke az 1886. évi XXI. t. cz. 25—28. §§-ai értelmében a vármegye igazoló választmányának f. évi szeptember hó 28. és 29. napján tartandó üléseiben összeállíttatni fog.

Az ülések a vármegye székházában, Boros Iván vármegyei tb. főjegyző irodájában a fentemlített napokon mindenkor délelőtt 10-ől 12 óráig tartatnak meg.

Felhívtnak mindazok, kik a legtöbb adót fizetők sorrendjének megállapításánál az 1886. XXI. t. cz. 26. §-a szerint kedvezményben, nevezetesen adójuk kétszeres beszámításának kedvezményében óhajtanak részesülni, hogy ebbeli jogosultságuk igazolása végett az igazoló választmány előtt a szeptember hó 28. és 29. napjaira kitűzött ülések tartama alatt szóval, vagy írásban annál is inkább jelentkezzenek, mert a ki nem jelentkezett, vagy jogosultságát igazolni nem tudja, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen alkalomra elesni fog.

Arad, 1906. szeptember 22-én.

Az elnök megbízásából:

Boros Iván,
vármegyei tb. főjegyző,
választmányi jegyző

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém becses figyelmét föl hívni, hogy mint

női-fodrász

Aradon telepedtem le.

Hivatkozva budapesti 15 éves gyakorlatomra, a mai divat igényeinek megfelelően minden izlést kielégítően a legmodernebb frizurákat vagyok képes előállítani.

Elvállalok: naponkénti fésülést, hajmosást, hajondolirozást és manikürözést.

Magamat Nagyságos Asszony becses figyelmébe ajánlván

kitünő tisztelettel

2444

Wellisch Izsó

női fodrász

Aradon, Eötvös-utca 4.

1141—1906. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró 1906. V. 906/4. számú végzése által Erdel Sándor aradi lakos jelentkező végrehajtók javára, Fritsz József új panáti lakos ellen 58 kor. és 28 kor. 22 fill. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 3948 koronára becsült cséplőgép, gőzmozdony, butorok, hordók és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Ezen árverés Leszich Gábor b. csabai lakos 4800 kor. követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Ujanáton 78 ház szám alatt leendő eszközzésére 1906. évi szeptember hó 27. napjának dél előtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1906. évi szeptember hó 12. napján.

Györffy Arnold,
bírószági végrehajtó.

Permetező javítások elfogadtatnak.

Arad, Szabadság-tér

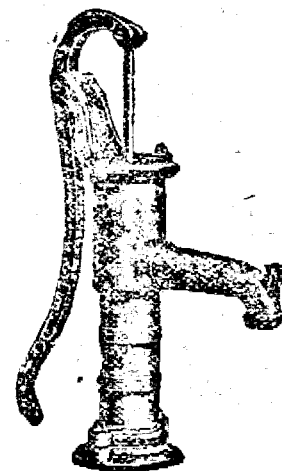
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyártáson.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, kőszemek és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beütöl gummirozott kender-csővek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

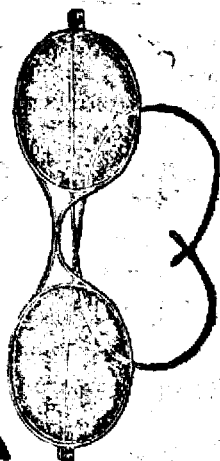
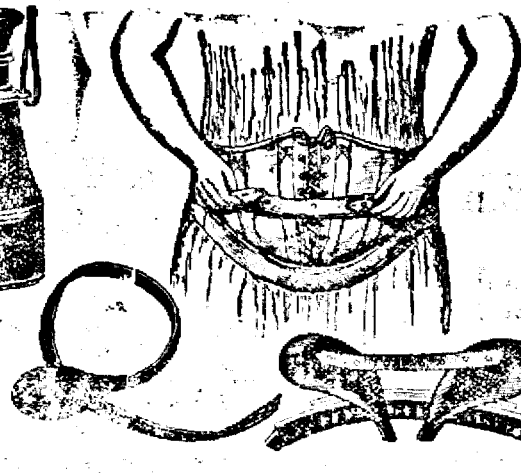
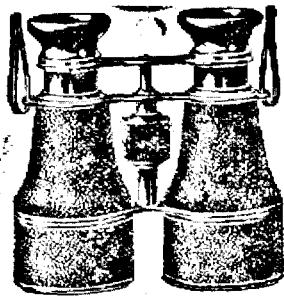
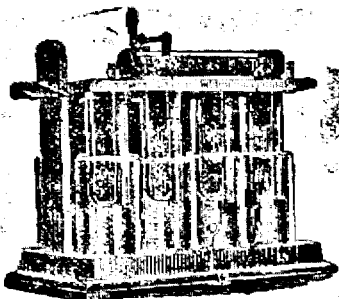
Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ!

UJ!

UJ!

UJ!

Andrássy-tér

22.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy Aradon, Andrássy-tér 22. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő: Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kötszerek, ugymint: sérv, haskötők, szuspensóriumok, valamint látyszerészeti eszközök, ugymint: színházi és tábori látszővek, mindennemű szemüvegek

nagy raktárát megnyitottam!

1871 Szíves pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgája Deutsch Mihály.

Nagy raktár párisi különlegességekben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Lampionok

20 fillértől, congett és serpentin kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Aradon, Weltzer János utca. Telefon 517. 235

Kinek életbiztosítási ajánlata

vissza lett utasítva, forduljon bizalommal Telkes Dezső főügynökhöz Budapest, I., Atilla-utca 85. Válaszbélyeg mellékelendő. Alügynökök díjaztatnak. 3687

Egy jó forgalmu péküzlet

azonnal kiadó. Bővebbet Bocskai-tér 4. sz. 2453

Makzók

az izz. ünnepekre való imakönyvek nagy választékban és igen jutányosan kaphatók üzletemben. Kerpel Izó könyvkereskedő. 246

Őszi-borsó

vetési célra kapható Nemess Géza cégénél. 2471

Ügyes

fiatal ember szállítási üzletbe kerestetik. Czim Pollák Arnold szállító. 2461

Egy két szobás

Garcon lakás Boros Béni-tér 1 szám alatt november 1-re kiadó. Bővebbet Karolina-utca 3., földszint jobbra. 2466

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani, hogy a gróf Nádasdy-palotában, Forray-utca

uj

órás és ékszer üzletet nyitottam,

ahol órák és ékszerek a legjutányosabb ár mellett kaphatók.

Ugyszintén veszek zálogcédulákat, tört aranyat, vagy új tárgyakra átcserelem. 1771

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Deutsch Izidorné.

Olasz emdeni ídel gunár és liba

darabja 16—20 kor. és tiszta faj sárga orpington kakas és jérce darabja 10 kor. árban eladó. — Bővebbet Fábrián-utca 8. szám alatt. 2460

Utolsó hét! Ma új műsor!

LIFKA-féle

Elektro-Bioskop

a Boczkó-utczán

egyedül álló szórakoztató intézmény. Fényes villanyvilágítás.

Naponta 3 előadás:

7, 8 és 9 órakor este. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 3-tól óránként.

Minden 2-ik nap teljesen új műsor.

Ülőhelyek felnőtteknek: I. hely 80 fill. II. hely 60 fill., III. hely 30 fill. Tíz éven aluli gyermekeknek: I. hely 40 fill., II. hely 20 fill. Katonáknak őrmestertől lefelé a III. helyen 20 fillér.

Tisztelettel:

Lifka Ernesztin, tulajdonos.

2204

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy évi időtartamra kerestetik

50 darab 6—700 literes

boros-hordó

kölcsönképen, nem szállításra, hanem tisztán ó-borokkal való elpincézés végett.

Ajánlatok Beamter Ödön címre, Pankota kéretnek. 2462

Schweitzzi himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Őszi kelme ujdonságok

már teljes választékban raktárra érkeztek.

Finom angol és fekete szövetek 140 ctmr szélesek.

A n. é. közönség b. figyelmét felhívjuk azok megtekintésére.

Kiváló tisztelettel

Rosenblüh K. és Társa.

3811

Schweitzzi himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!